

Letno poročilo Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije za leto 2018

Modra zavarovalnica, d. d.

Kazalo:

1 Predstavitev Prvega pokojninskega sklada.....	6
1.1 Osnovni podatki o PPS.....	6
1.2 Zunanji nadzor nad upravljanjem PPS.....	6
1.3 Obveščanje in informiranje članov	6
2 Predstavitev Modre zavarovalnice	7
2.1 Osnovni podatki	7
2.1.1 Organi družbe.....	7
2.2 Poslovanje Modre zavarovalnice v letu 2018.....	8
2.3 Predstavitev ostalih vzajemnih pokojninskih skladov in kritnih skladov v upravljanju Modre zavarovalnice	8
2.4 Stanje na trgu dodatnih pokojninskih zavarovanj v Sloveniji	10
3 Poslovanje PPS v letu 2018	11
3.1 Okolje poslovanja	11
3.1.1 Gospodarsko okolje v Sloveniji.....	11
3.1.2 Gibanja na finančnih trgih.....	11
3.1.3 Devizni tečaj.....	12
3.1.4 Trg lastniškega kapitala	12
3.1.5 Trg dolžniškega kapitala	13
3.2 Rezultati poslovanja PPS	13
3.2.1 Rezultati upravljanja	13
3.2.2 Naložbena politika PPS	14
3.3 Pomembnejši podatki o skladu	15
3.3.1 Podatki o članih PPS	15
3.3.2 Čista vrednost sredstev PPS	16
3.3.3 Število enot premoženja	16
3.3.4 Izplačila odkupnih vrednosti sredstev	16
3.3.5 Donosnost sredstev PPS.....	18
3.3.6 Doplačila upravljavca v sklad in oblikovane rezervacije	18
3.3.7 Provizija upravljavca, izstopni stroški ter ostali stroški PPS	18
3.4 Opis bistvenih tveganj in negotovosti, ki jim je PPS izpostavljen.....	18
3.5 Pomembni poslovni dogodki po koncu poslovnega leta	19
3.6 Pričakovani razvoj PPS	19
4 Računovodski izkazi PPS	20
4.1 Izjava o odgovornosti poslovodstva	20
4.2 Revizorjeva poročila	21
4.3 Izkaz finančnega položaja	23

4.4 Izkaz vseobsegajočega donosa	23
4.5 Izkaz denarnih tokov	24
4.6 Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja	24
4.7 Izkaz gibanja števila enot premoženja	24
4.8 Priloge in pojasnila k računovodskim izkazom	25
4.8.1 Splošna razkritja	25
4.8.2 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	26
4.8.3 Spremembe standardov in pojasnil	34
4.8.4 Pojasnila o uporabljenih tehnikah upravljanja sredstev vzajemnega pokojninskega sklada	36
4.8.5 Stroški vzajemnega pokojninskega sklada	37
4.8.6 Naložbe v enote / delnice odprtih investicijskih skladov	37
4.8.7 Pojasnila k računovodskim izkazom	37
4.8.8 Dogodki po bilančnem datumu	47
4.9 Izkaz premoženja PPS na dan 31. 12. 2018	48
4.9.1 Vse naložbe glede na omejitve posameznih vrst naložb	48
4.9.2 Naložbe, katerih delež presega 5 odstotkov vrednosti sredstev VPS	51
4.9.3 Vse naložbe po delodajalcih, ki financirajo pokojninski načrt	52
4.9.4 Vse naložbe v upravljavki VPS in z njo povezanih osebah	52
4.9.5 Vse naložbe v skrbniku VPS in z njim povezanih osebah	54

Kazalo tabel

Tabela 1: Podatki o vzajemnih pokojninskih skladih v upravljanju Modre zavarovalnice na dan 31. 12. 2018	9
Tabela 2: Osnovni podatki o kritnih skladih Modre zavarovalnice	10
Tabela 3: Sestava naložb PPS na dan 31. 12. 2018	15
Tabela 4: Struktura zavarovancev/članov po spolu in starosti na dan 31. decembra 2018	15
Tabela 5: Čista vrednost sredstev PPS v EUR	16
Tabela 6: Gibanje števila enot premoženja	16
Tabela 7: Število zavarovancev/članov, ki so pridobili pravico do pokojninske rente, število enot premoženja (točk) in vrednost izplačil iz naslova rednega prenehanja zavarovanja za leto 2018	17
Tabela 8: Struktura zavarovancev/članov, ki so pridobili pravico do rente v letu 2018, po skupinah	17
Tabela 9: Podatki o izplačilih odkupne vrednosti v primeru smrti zavarovanca/člana	17
Tabela 10: Donosnost sredstev PPS	18
Tabela 11: Doplačila upravljavca in oblikovane rezervacije (v EUR)	18
Tabela 12: Prihodki Modre zavarovalnice, d. d., od upravljanja PPS (v EUR)	18
Tabela 13: Razvrščanje lastniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg borzni trg (kotirajoče lastniške finančne naložbe)	30
Tabela 14: Razvrščanje nekotirajočih lastniških finančnih naložb	30
Tabela 15: Razvrščanje enot investicijskih skladov	31
Tabela 16: Razvrščanje dolžniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg borzni trg	31
Tabela 17: Razvrščanje dolžniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg trgovec (trg OTC)	32

Tabela 18: Upravljavska provizija odprtih investicijskih skladov	37
Tabela 19: Izpostavljenost finančnih sredstev PPS kreditnemu tveganju brez upoštevanja morebitnih zavarovanj na dan 31. 12. 2018	42
Tabela 20: Gibanje popravka vrednosti za izgubo	43
Tabela 21: Spremembe bruto knjigovodske vrednosti in popravka.....	43
Tabela 22: Izpostavljenost finančnih sredstev PPS kreditnemu tveganju brez upoštevanja morebitnih zavarovanj na dan 31. 12. 2018	43
Tabela 23: Geografska koncentracija kreditne izpostavljenosti finančnih sredstev	44
Tabela 24: Analiza občutljivosti naložb glede na gibanje tržnih obrestnih mer – sprememba obrestnih mer za 50 bazičnih točk	44
Tabela 25: Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev.....	44
Tabela 26: Pričakovani dejanski nediskontirani denarni tokovi na dan 31. 12. 2018.....	45
Tabela 27: Pričakovani dejanski nediskontirani denarni tokovi na dan 31. 12. 2017.....	45
Tabela 28: Prikaz finančnih instrumentov glede na tržnost.....	46
Tabela 29: Prikaz finančnih sredstev po knjigovodski in pošteni vrednosti na dan 31. 12. 2018	46
Tabela 30: Hierarhija poštene vrednosti sredstev na dan 31. 12. 2018	46
Tabela 31: Gibanje naložb ravni 3	47

Kazalo slik

Slika 1: Gibanje donosnosti do dospelja desetletne nemške državne obveznice, slovenske državne obveznice in 6-mesečnega EURIBOR v letu 2018 (v %).....	12
Slika 2: Gibanje slovenskega borznega indeksa SBI TOP in nekaterih tujih borznih indeksov v letu 2018, merjeno v evrih (indeks: 31. 12. 2017 = 100)	13

1 Predstavitev Prvega pokojninskega sklada

1.1 Osnovni podatki o PPS

Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije (v nadaljevanju PPS) je od leta 2003 zaprt vzajemni pokojninski sklad, ki ga od oktobra 2011 v svojem imenu in za račun članov upravlja Modra zavarovalnica, d. d., pred tem pa ga je upravljala Kapitalska družba, d. d. Namen upravljanja je zagotavljanje kritja za izpolnitev obveznosti iz zavarovalnih polic dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Dodatno pokojninsko zavarovanje PPS je prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki se izvaja na podlagi določb Zakona o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99, z vsemi spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZPSPID), Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe (ZPKDPIZ) in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Polica dodatnega pokojninskega zavarovanja je zavarovalna polica, pri kateri član prevzema naložbeno tveganje nad 1-odstotnim zajamčenim donosom, za katerega jamči Modra zavarovalnica, d. d. Zavarovalna polica ni prenosljiva in je ni mogoče zastaviti. Član nima pravice zahtevati izplačila odkupne vrednosti police.

Premoženje PPS obsega premoženje, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS v obdobju, preden člani izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente in preidejo v kritni sklad PPS. Na podlagi ZPSPID) se je julija 2004 oblikoval Kritni sklad PPS. Kritni sklad PPS je ločeno premoženje, namenjeno kritju obveznosti iz naslova izplačil pokojninskih rent, ki se je oblikovalo z izločitvijo iz premoženja varčevalnega dela sklada.

Število članov in obseg sredstev v skladu PPS se zmanjšujeta zaradi rednih prenehanj (uveljavitev pravice do pokojninske rente) in izrednih prenehanj (smrt članov pred pridobitvijo pravice do pokojninske rente).

1.2 Zunanji nadzor nad upravljanjem PPS

Zunanji nadzor nad upravljanjem PPS opravlja Agencija za zavarovalni nadzor.

1.3 Obveščanje in informiranje članov

Revidirano letno poročilo PPS in povzetek letnega poročila Modra zavarovalnica javno objavi na svoji spletni strani ter člane PPS o tem obvesti na Modrem e-računu, in sicer najkasneje do 15. junija tekočega leta.

Z dostopom do osebnega portala Modri e-račun, Modra zavarovalnica vsakemu članu PPS omogoča elektronski vpogled v zavarovalno polico ter dostopnost vseh pomembnejših informacij. Člani PPS imajo preko Modrega e-računa možnost vpogleda v stanje sredstev po zavarovalni polici in spremljanje mesečne vrednosti enote premoženja PPS, ki je objavljena tudi na spletni strani Modre zavarovalnice www.modra.si. Na spletni strani so na voljo vse informacije o PPS in pravni dokumenti ter obrazci.

2 Predstavitev Modre zavarovalnice

2.1 Osnovni podatki

Upravljavka pokojninskega sklada:	Modra zavarovalnica, d. d.
Sedež:	Dunajska cesta 119, Ljubljana
Število zaposlenih:	60 oseb
Osnovni kapital:	152,2 milijona evrov
Sredstva v upravljanju:	1,5 milijarde evrov
Število zavarovancev v VPS:	288.327
Število prejemnikov pokojninskih rent:	24.470

2.1.1 Organi družbe

Upravljanje zavarovalnice deluje po dvotirnem sistemu, po katerem zavarovalnico vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Sistem upravljanja zavarovalnice vključuje tudi funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti, aktuarsko funkcijo in funkcijo notranje revizije (ključne funkcije).

Uprava

Uprava ima skladno s statutom družbe tri člane. Modro zavarovalnico je v letu 2018 vodila uprava v sestavi:

- Borut Jamnik, predsednik uprave, petletno mandatno obdobje z začetkom 29. avgusta 2016,
- Matija Debelak, član uprave, petletno mandatno obdobje z začetkom 14. septembra 2016,
- Boštjan Vovk, član uprave, štiriletno mandatno obdobje z začetkom 1. oktobra 2018.

Uprava vodi družbo v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Modro zavarovalnico uprava zastopa in predstavlja brez omejitev. V pravnem prometu zastopata družbo dva člana uprave skupaj, in sicer predsednik uprave z enim članom uprave skupaj, član uprave skupaj s predsednikom uprave ali drugim članom uprave. S statutom družbe so določeni posli in odločitve, za katere mora uprava pridobiti soglasje nadzornega sveta.

Nadzorni svet

Nadzorni svet sestavlja šest članov. Polovico članov nadzornega sveta so predlagali zavarovanci na podlagi javnega poziva k posredovanju predlogov kandidatov. Dva člana je v imenu zavarovancev pokojninskega sklada javnih uslužbencev predlagal odbor sklada javnih uslužbencev, tretjega člana pa sta v imenu preostalih zavarovancev predlagala odbora KVPS in MKPS. Kapitalska družba, d. d., je predlaga tri člane nadzornega sveta.

Nadzorni svet so v letu 2018 sestavljali naslednji člani:

- Branimir Štrukelj, član nadzornega sveta od 9. decembra 2016 dalje, je bil predsednik nadzornega sveta od 22. decembra 2017 do 22. decembra 2018 ter od 23. decembra 2018 dalje namestnik predsednice nadzornega sveta,
- Natalija Stošički, članica od 9. decembra 2016 dalje, je bila namestnica predsednika nadzornega sveta od 22. decembra 2017 do 22. decembra 2018 ter od 23. decembra 2018 dalje predsednica nadzornega sveta,

- Goran Bizjak, član od 9. decembra 2016 dalje,
- Bojan Zupančič, član od 9. decembra 2016 dalje,
- dr. Janez Prašnikar, član od 9. junija 2017 dalje,
- dr. Boris Žnidarič, član od 9. junija 2017 dalje.

2.2 Poslovanje Modre zavarovalnice v letu 2018

Leto 2018 je bilo zahtevno leto. Konec leta je zaznamovala ohladitev na finančnih trgih, kar je negativno vplivalo na vrednost finančnih sredstev zavarovalnice in na dosežene donosnosti pokojninskih skladov. Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi je bil negativen, za 8 milijonov evrov se je znižal tudi kapital zavarovalnice. Ta je konec leta 2018 dosegel 236 milijonov evrov, kar je sicer za 90 milijonov evrov več kot ob začetku poslovanja pred sedmimi leti. Tudi čisti dobiček je bil v primerjavi z letom 2017 nekoliko nižji in je dosegel 6,3 milijona evrov.

Donosnosti zajamčenih skladov so bile v letu 2018 negativne in niso dosegle zajamčene donosnosti, so se pa gibale v okviru povprečja konkurenčnih pokojninskih skladov. Zavarovalnica je zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti oblikovala rezervacije v višini nekaj več kot pol milijona evrov, s čimer varčevalcem zagotavlja ohranitev odkupne vrednosti sredstev vsaj na ravni zajamčene. Tudi skladi z bolj tvegano naložbeno politiko so dosegli negativne donosnosti, vendar boljše od povprečja konkurence.

Skladno s strateškimi usmeritvami smo v letu 2018 še naprej krepili osredotočenost na vse naše stranke (člane, sindikate in druge predstavnike članov, delodajalce, zavarovance), spremljali njihove potrebe, zagotavljali čim bolj osebno obravnavo in ustrezno svetovanje kot tudi osveščali širšo javnost. Pri prenovi komunikacije in zasnovi prenovljene identitete Modre zavarovalnice ter celoviti prenovi Modrega e-računa in spletne strani smo uporabili dolgoletne izkušnje in zbrano vedenje o potrebah naših strank. Pri vseh aktivnostih spoštujemo pomen varnosti osebnih podatkov. Z osebnimi podatki skrbno in odgovorno ravnamo. Dostop do osebnih podatkov je dovoljen le pooblaščenim zaposlenim in pogodbenim obdelovalcem, v obsegu in z namenom, ki je nujno potreben za nemoteno izvajanje delovnih procesov.

Dolgoročne smernice razvoja smo s Strateškim poslovnim načrtom za obdobje od 2019 do 2021 pomembno nadgradili. Varnost prihrankov strank ostaja vodilo razvoja. Ob tem pa pristopamo k širitvi nabora produktov in prodajnih poti ter k digitalizaciji poslovanja.

Na področju upravljanja premoženja tudi v letu 2019 pričakujemo zahtevno leto, z nadaljevanjem nizkih obrestnih mer in razmeroma visoko ovrednotenih bolj tveganih naložbenih razredov. Zato bomo priložnosti poiskali tudi v novih naložbenih razredih. Ob odsotnosti pomembnejših pretresov na finančnih trgih načrtujemo pozitivno doseganje zajamčene donosnosti pokojninskih skladov z naložbeno politiko zajamčene donosnosti ter preseganje povprečne donosnosti konkurenčnih skladov pri preudarnih in dinamičnih skladih.

2.3 Predstavitev ostalih vzajemnih pokojninskih skladov in kritnih skladov v upravljanju Modre zavarovalnice

Vzajemni pokojninski skladi v upravljanju Modre zavarovalnice

Modra zavarovalnica upravlja štiri vzajemne pokojninske sklade, vodene in izkazane kot ločeno premoženje, ki je v lasti varčevalcev oz. članov posameznega sklada:

- Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije (PPS);
- Kapitalski vzajemni pokojninski sklad (KVPS);
- Modri krovni pokojninski sklad (MKPS) in

- Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (KPSJU).

Tabela 1: Podatki o vzajemnih pokojninskih skladih v upravljanju Modre zavarovalnice na dan 31. 12. 2018

Sklad	Število varčevalcev	Število delodajalcev	Znesek sredstev v upravljanju v mio EUR
PPS	19.716	0	19,1
KVPS	24.878	178	176,8
MKPS	14.992	204	75,5
KPSJU	228.741	1.866	786,0
Skupaj	288.327	2.248	1.057,4

Kapitalski vzajemni pokojninski sklad (KVPS)

Je eden prvih skladov, v katerem od leta 2001 varčujejo zaposleni v gospodarstvu in samozaposleni. Izvaja individualni in kolektivni pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja. Modra zavarovalnica kot upravljavka sklada zagotavlja najmanj zajamčeno donosnost privarčevanih sredstev. Vsi varčevalci v tem skladu lahko brez dodatnih stroškov prihranke prenesejo v Modri krovni pokojninski sklad, ki naložbe prilagaja starosti varčevalcev in omogoča višje donose.

Modri krovni pokojninski sklad (MKPS)

Je odprt sklad življenjskega cikla, ki je namenjen vsem, ki so zaposleni v gospodarstvu ali samozaposleni. Izvaja individualni in kolektivni pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja. Sestavljajo ga trije podskladi: dinamični, preudarni in zajamčeni. Podskladi imajo različne naložbene politike, ki se prilagajajo starosti varčevalca. Prihranki pa s starostjo avtomatično prehajajo od dinamičnega do zajamčenega podsklada.

Dinamični podsklad: za mlajše od 50 let, ki imajo do upokojitve še veliko časa, lahko tvegajo več in varčujejo v delnicah.

Preudarni podsklad: za mlajše od 60 let, ki so nekoliko bližje upokojitvi, a še vedno dovolj daleč, da lahko zmerno tvegajo in varčujejo v delnicah in obveznicah.

Zajamčeni podsklad: za starejše od 60 let, ki so tik pred upokojitvijo. Podsklad ima zajamčen donos in zagotavlja visoko varnost prihrankov.

V dinamičnem in preudarnem podskladu naložbeno tveganje prevzame član sam, brez vnaprej zagotovljenega zajamčenega donosa. Tako naložbena politika življenjskega cikla zagotavlja višje donosnosti v času, ko je upokojitev še daleč, in visoko varnost prihrankov v času pred upokojitvijo.

Krovni pokojninski sklad javnih uslužbencev (KPSJU)

Je zaprt sklad življenjskega cikla, ki izvaja kolektivni pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja javnih uslužbencev. Urejen je s posebnim zakonom ter kolektivno pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta za javne uslužbence in temelji na obvezni vključitvi vseh zaposlenih javnih uslužbencev. Poleg premij, ki jih v sklad plačujejo delodajalci, lahko premije plačujejo tudi javni uslužbenci sami in tako poskrbijo za še višjo dodatno pokojnino ter izkoristijo davčno olajšavo.

Sestavljajo ga trije podskladi: dinamični, preudarni in zajamčeni. Podskladi imajo različne naložbene politike, ki se prilagajajo starosti varčevalca. Prihranki pa s starostjo avtomatično prehajajo od dinamičnega do zajamčenega podsklada.

Dinamični podsklad: za mlajše od 50 let, ki imajo do upokojitve še veliko časa, lahko tvegajo več in varčujejo v delnicah.

Preudarni podsklad: za mlajše od 60 let, ki so nekoliko bližje upokojitvi, a še vedno dovolj daleč, da lahko zmerno tvegajo in varčujejo v delnicah in obveznicah.

Zajamčeni podsklad: za starejše od 60 let, ki so tik pred upokojitvijo. Podsklad ima zajamčen donos in zagotavlja visoko varnost prihrankov.

V dinamičnem in preudarnem podskladu naložbeno tveganje prevzame član sam, brez vnaprej zagotovljenega zajamčenega donosa. Tako naložbena politika življenjskega cikla zagotavlja višje donosnosti v času, ko je upokojitev še daleč, in visoko varnost prihrankov pred upokojitvijo.

Izplačevanje dodatnih pokojnin – kritni skladi v upravljanju Modre zavarovalnice

Modra zavarovalnica je tudi največja izplačevalka dodatnih pokojnin v Republiki Sloveniji in je v letu 2018 upravljala tri kritne sklade za izplačevanja rent dodatnega pokojninskega zavarovanja:

- Kritni sklad Modra renta (KS MR), ki izvaja zgolj izplačevanje dodatnih pokojnin iz naslova sklenjenih zavarovanj od decembra 2011 do decembra 2015;
- Kritni sklad Modra renta II (KS MR II), ki je bil ustanovljen 1. januarja 2016 na podlagi ZPIZ-2 in izvaja sklepanje zavarovanj in izplačevanje dodatnih pokojnin od januarja 2016 dalje;
- Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada (KS PPS), iz katerega se od avgusta 2004 izplačujejo dodatne pokojnine (pokojninske rente) iz zamenjanih pokojninskih bonov vsem, ki so dopolnili starost 60 let.

Tabela 2: Osnovni podatki o kritnih skladih Modre zavarovalnice

Kritni sklad	Št. prejemnikov rent konec leta 2018	Vrednost sredstev (v mio EUR)	Odhodki za rente (v mio EUR)
KS MR	7.215	20,5	5,4
KS MR II	6.929	76,9	8,3
KS PPS	10.326	101,3	6,7
Skupaj	24.470	198,7	20,4

Leta 2018 je Modra zavarovalnica izplačala 20,4 milijona evrov dodatnih pokojnin 24.470 zavarovancem. 14.144 zavarovancev je prejelo pokojninsko rento iz dodatnega pokojninskega zavarovanja (Modra renta in Modra renta II), 10.326 zavarovancev pa iz dodatnega pokojninskega zavarovanja pri Prvem pokojninskem skladu (zamenjava za pokojninske bone).

2.4 Stanje na trgu dodatnih pokojninskih zavarovanj v Sloveniji

Dodatno pokojninsko zavarovanje na slovenskem trgu ponuja devet izvajalcev. Trije izvajalci (Banka Intesa Sanpaolo, Zavarovalnica Generali in Modra zavarovalnica) upravljajo pet vzajemnih pokojninskih skladov, tri pokojninske družbe (Pokojninska družba A, Skupna pokojninska družba in Sava pokojninska družba) in tri zavarovalnice (Prva osebna zavarovalnica, Zavarovalnica Triglav in Adriatic Slovenica) pa pokojninsko zavarovanje ponujajo v obliki skupine kritnih skladov. Vsi pokojninski skladi, razen pokojninskega sklada KVPS, izvajajo politiko življenjskega cikla, ki omogoča večjo možnost izbire naložbene politike ter potencialno višje donose in več privarčevanih sredstev za dodatno pokojnino.

Donosnosti pokojninskih skladov z naložbeno politiko zajamčene donosnosti so bile v letu 2018 v povprečju negativne in z eno izjemo niso dosegle zajamčene donosnosti. Razlogi za večinoma negativne donosnosti so v padcu cen delnic, ki so v letu 2018, merjeno v evrih, v povprečju izgubile 4,2 odstotka

vrednosti. Poleg delnic so negativno donosnost zabeležile tudi evropske podjetniške obveznice (-1,3 odstotka), 1-odstotno pozitivno donosnost pa so dosegle evropske državne obveznice. V takem okolju so se najbolj izkazali skladi, ki imajo v primerjavi s konkurenco večji delež obveznic, vrednotenih po odplačni vrednosti.

Donosnosti skladov z uravnoteženo oziroma srednje tvegano in dinamično oziroma bolj tvegano naložbeno politiko so bile še nižje zaradi višjega deleža lastniških naložb. Skladi z bolj tvegano naložbeno politiko v upravljanju Modre zavarovalnice so dosegli negativne donosnosti, vendar pa je bilo njihovo poslovanje boljše od povprečja konkurence.

Opažamo povečan interes po varčevanju v dodatnem pokojninskem zavarovanju, prednosti skladov življenjskega cikla pa varčevalci še ne poznajo dovolj. Tisti, ki že dalj časa varčujejo, se morajo sami odločiti za prehod v starosti primeren podsklad. Več kot polovica jih je še vedno vključenih v zajamčenih podskladih, kljub temu, da bi si glede na starost lahko privoščili bolj tvegane in s tem donosne naložbe. Priporočeno je, da varčujemo v podskladu, ki je glede na starost najprimernejši. Ker je pri večini varčevanje v pokojninskem skladu izrazito dolgoročno, kratkoročna nihanja donosnosti ne bi smela biti razlog za preplah. Varčujejo v zajamčenih (pod)skladih, zato zadnji pretres na finančnih trgih nanje ne bo imel velikega vpliva. Vsem varčevalcem, ki se bližajo upokojitvi, pripada zajamčena vrednost sredstev in ob izplačilu razliko doplača Modra zavarovalnica iz lastnih sredstev. Pri varčevalcih, ki imajo do upokojitve več časa, pa so ne glede na negativni donos v 2018, dolgoročni pričakovani donosi pozitivni.

3 Poslovanje PPS v letu 2018

3.1 Okolje poslovanja

3.1.1 Gospodarsko okolje v Sloveniji

Bruto domači proizvod se je v letu 2018 zvišal za 4,5 odstotka in v tekočih cenah dosegel 45.948 milijonov evrov. Rast v četrtem četrtletju 2018 je glede na četrto četrtletje 2017 znašala 4,1 odstotka. K rasti bruto domačega proizvoda je v 2018 še pomembneje kot v 2017 prispevala domača potrošnja, ki se je povečala za 4,6 odstotka, kar je najvišja rast po letu 2007. Pomembno je na rast bruto domačega proizvoda prispevala tudi menjava s tujino in investicije, ki so se v 2018 povečale za 10,6 odstotka.

V letu 2018 je rast cen življenjskih potrebščin znašala 1,7 odstotka, povprečna letna inflacija pa ravno tako 1,7 odstotka. V letu 2017 je letna inflacija znašala 1,7 odstotka, povprečna pa -1,4 odstotka.

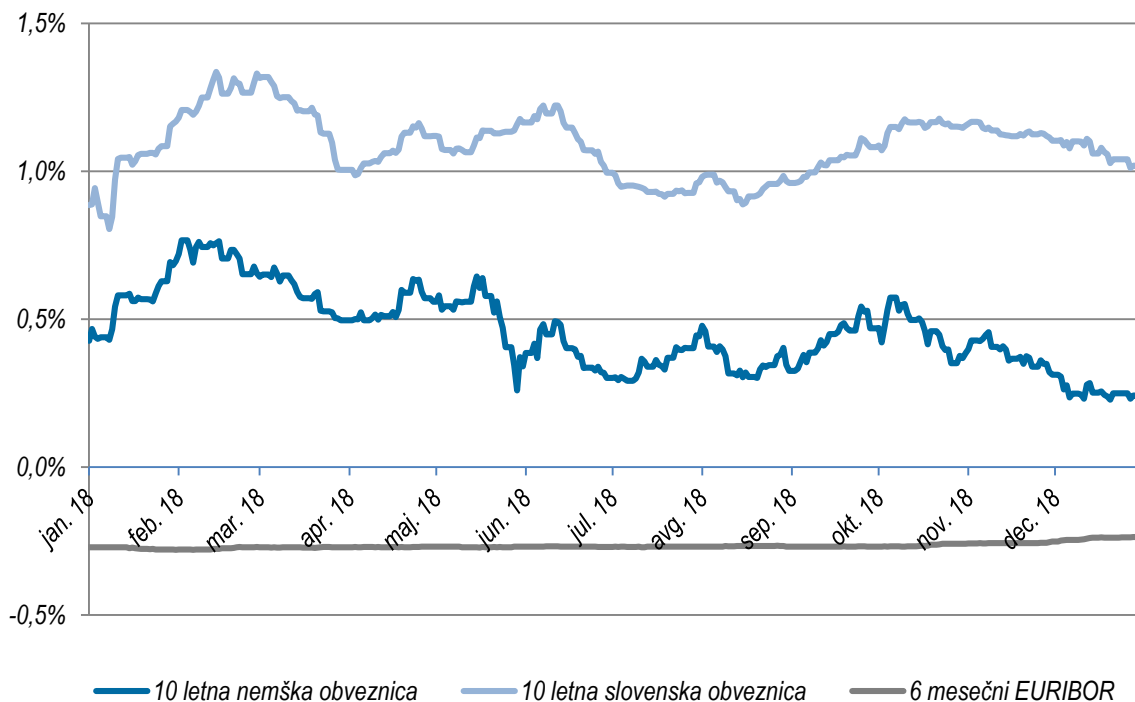
Stopnja registrirane brezposelnosti je decembra 2018 znašala 8,1 odstotka in je bila za 0,9 odstotne točke nižja od stopnje brezposelnosti konec 2017. Povprečna mesečna bruto plača je v letu 2018 dosegla 1.682 evrov in je bila od plače za 2017 nominalno višja za 3,4 odstotka, realno pa višja za 1,7 odstotka.

3.1.2 Gibanja na finančnih trgih

Trg denarja

Referenčna medbančna obrestna mera na območju evra, šestmesečni EURIBOR, je leto 2018 začela pri vrednosti -0,271 odstotka in do konca leta zrasla na -0,237 odstotka. Največji vpliv na gibanje medbančnih obrestnih mer je imela Evropska centralna banka in pričakovanja glede opuščanja kvantitativnega sproščanja ter dvigov obrestnih mer v prihodnosti.

Slika 1: Gibanje donosnosti do dospelja desetletne nemške državne obveznice, slovenske državne obveznice in 6-mesečnega EURIBOR v letu 2018 (v %)

Vir: Bloomberg

Donosnost nemške desetletne državne obveznice se je v letu 2018 znižala. Na začetku leta je znašala 0,427 odstotka, konec leta pa 0,242 odstotka. Gibanje zahtevane donosnosti nemških državnih obveznic je bilo povezano predvsem s pričakovanji nadaljnega ravnanja Evropske centralne banke in povpraševanja investitorjev po nizko tveganih naložbah. Donosnost slovenske desetletne obveznice se je v letu 2018 zvišala iz 0,886 na 1,019 odstotka.

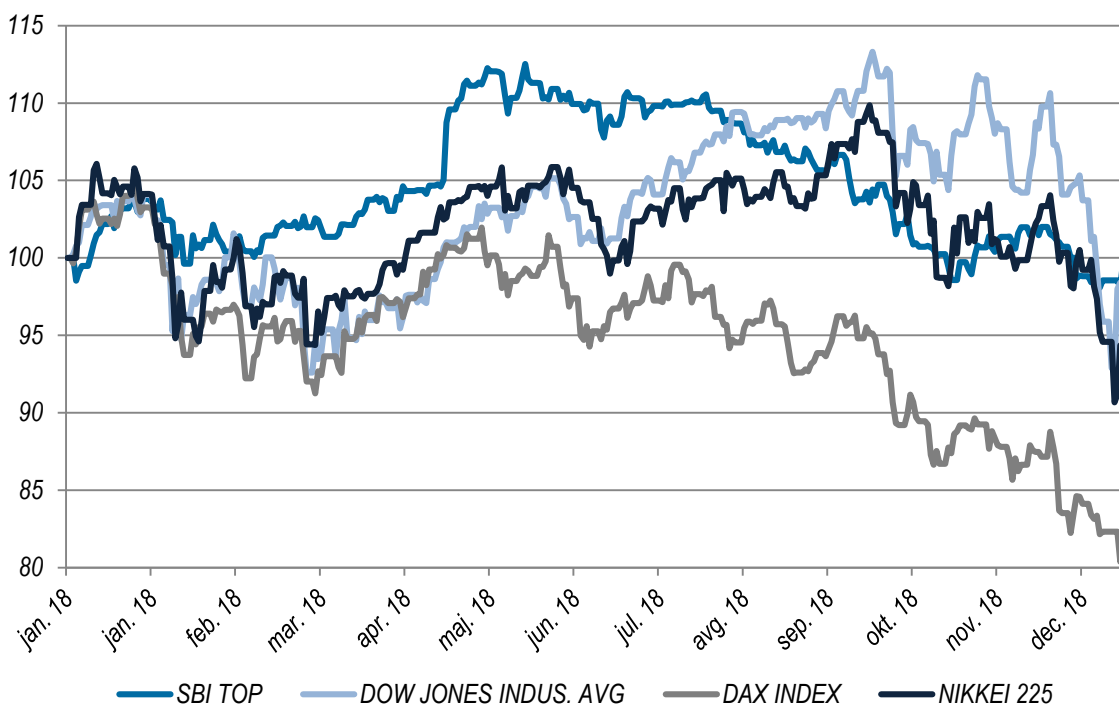
3.1.3 Devizni tečaj

Vrednost ameriškega dolarja se je v primerjavi z evrom v letu 2018 okrepila za 4,5 odstotka. Konec leta 2017 je tečaj znašal 1,2005 ameriškega dolarja za en evro, konec leta 2018 pa 1,1467. Tečaj ameriškega dolarja glede na evro je bil v 2018 močno pod vplivom politike obeh centralnih bank. Ameriška centralna banka je v 2018 štirikrat dvignila ključno obrestno mero, Evropska centralna banka pa je napovedala, da bo s koncem 2018 ukinila tako imenovano kvantitativno sproščanje.

3.1.4 Trg lastniškega kapitala

V letu 2018 se je svetovni indeks delnic znižal za 4,2 odstotka, merjeno v evrih. Najmanj so v povprečju izgubile ameriške delnice, sledijo jim japonske in nemške delnice. Ameriške delnice so izgubile 0,9 odstotka, japonske 5,5, nemške pa 18,2 odstotka. Slovenske delnice so v letu 2018 v povprečju izgubile le 0,2 odstotka in tako leto zaključile blizu izhodiščne ravni.

Slika 2: Gibanje slovenskega borznega indeksa SBI TOP in nekaterih tujih borznih indeksov v letu 2018, merjeno v evrih (indeks: 31. 12. 2017 = 100)

Vir: Bloomberg

3.1.5 Trg dolžniškega kapitala

Indeks evropskih državnih obveznic IBOXX EUR Sovereigns TR index je v letu 2018 pridobil 1 odstotek. Iz skromne rasti indeksa je razvidno, da so se zahtevane donosnosti evropskih državnih obveznic povečale. Glavni razlog so bila pričakovanja glede opustitve kvantitativnega sproščanja Evropske centralne banke in počasna normalizacija obrestnih mer. Indeks evropskih podjetniških obveznic IBOXX EUR Corporates TR index je v letu 2018 izgubil 1,3 odstotka vrednosti. Iz negativne donosnosti je razvidno, da so se v 2018 povečali kreditni pribitki, kar sovпада z manjšim povpraševanjem investitorjev po bolj tveganih naložbah.

Slovenske državne obveznice so se v letu 2018 pocenile, kar je posledica rahlo višjih pribitkov njihove donosnosti nad referenčno nemško državno obveznico, predvsem zaradi tržnih razmer oziroma manjše naklonjenosti investitorjev do sprejemanja deželne tveganja.

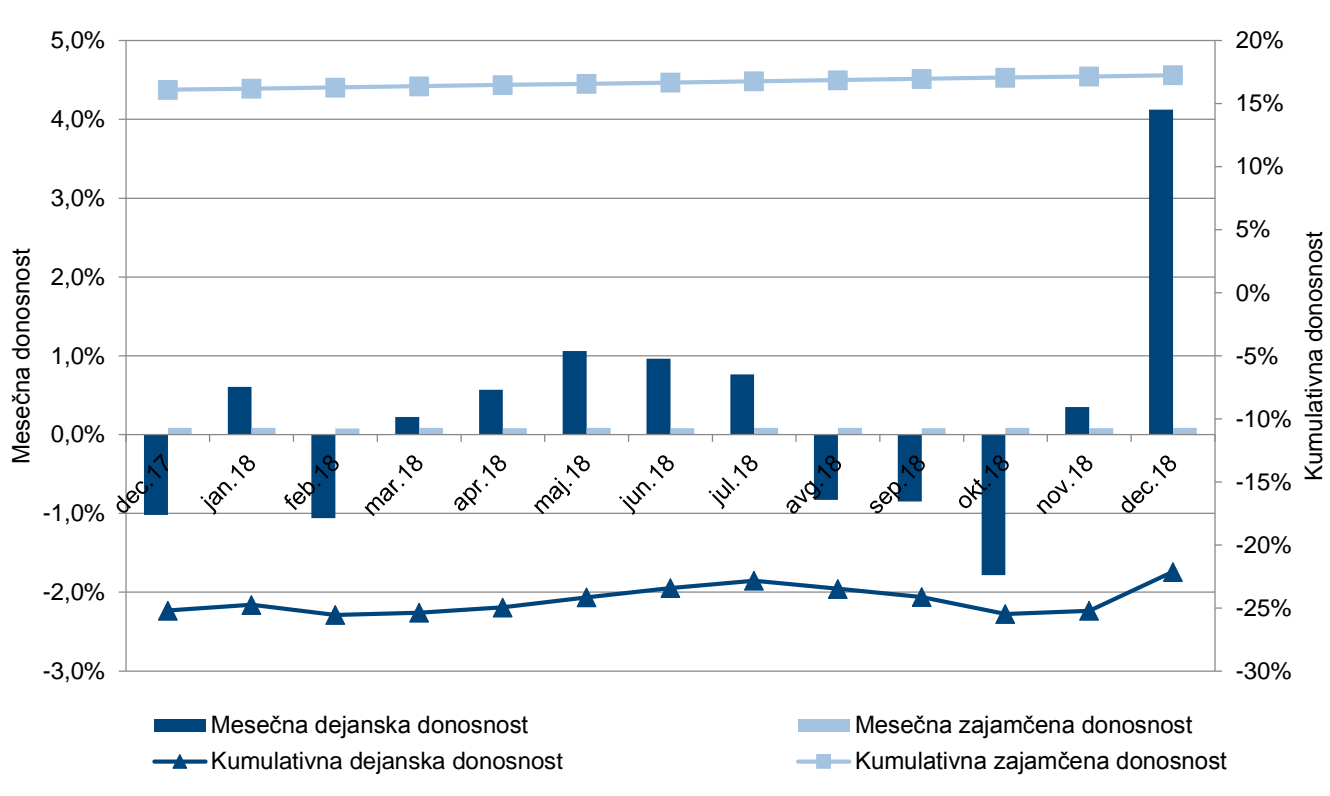
3.2 Rezultati poslovanja PPS

3.2.1 Rezultati upravljanja

V obdobju od januarja do decembra 2018 je dejanska donosnost znašala 4,83 odstotka, zajamčena pa 1,0 odstotek.

Dejanska čista vrednost sredstev je konec decembra 2018 dosegla 18.831.208 evrov in je bila za 9.327.539 evrov nižja od zajamčene vrednosti sredstev, ki je znašala 28.158.747 evrov. Dejanska čista vrednost sredstev je nižja od zajamčene zaradi slabitev domačih netržnih lastniških naložb, ki so bile izvedene pred letom 2018.

Slika 4: Primerjava dejanske in zajamčene donosnosti PPS

3.2.2 Naložbena politika PPS

Osnovni cilj Modre zavarovalnice, d. d., pri upravljanju premoženja PPS je bil tudi v letu 2018 prestrukturiranje portfelja PPS. Večji del naložbene strukture sklada so namreč predstavljale naložbe, ki jih je PPS prejel na zakonodajni podlagi in ki so tako glede vrste dovoljenih naložb kot tudi glede omejitev po posameznih naložbenih razredih, v določenem obsegu neprimerne za pokojninski sklad in so presegle omejitve, ki jih določa Zakon o zavarovalništvu. Cilj prestrukturiranja sredstev sklada, v smeri večje razpršitve in likvidnosti naložb, je bil dosežen. Zaradi prevrednotenja navzgor na dan 31.12.2018 dve naložbi presegata zakonsko omejitve izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, ki jo skladu nalaga Zakon o zavarovalništvu.

PPS je imel v letu 2018 prilive iz naslova prodaj lastniških in dolžniških naložb, obresti in dividend. Skladno z naložbeno politiko in pričakovanimi likvidnostnimi potrebami so se prilivi investirali v lastniške in obvezniške naložbe. Pri nalaganju sredstev upravljavec sledi kriterijem varnosti, likvidnosti in donosnosti naložb.

PPS je imel odlive iz naslova prenosa sredstev v Kritni sklad PPS ob pridobitvi pravice zavarovancev do pokojninske rente, odlive ob izplačilu odkupnih vrednosti v primeru smrti zavarovancev in ob plačilu upravljavske provizije Modri zavarovalnici, d. d.

Vrednost sredstev PPS je na dan 31. decembra 2018 znašala 18.120.819 evrov. Največji delež naložb sklada predstavljajo investicijski kuponi - obveznice (45 %), sledijo delnice (28 %) in obveznice (13 %). Sklad je v letu 2018 dosegel 4,83 odstotno donosnost.

Tabela 3: Sestava naložb PPS na dan 31. 12. 2018

Razred	Vrednost v EUR	Delež v sredstvih
Investicijski kuponi - obveznice	8.138.333	42 %
Delnice	6.060.077	32 %
Obveznice	2.351.301	12 %
Investicijski kuponi - delnice	1.328.532	7 %
Denarna sredstva	700.499	4 %
Deleži	428.725	2 %
Terjatev	124.470	1 %
Sredstva skupaj	19.131.937	100 %

Vse naložbe PPS so bile konec leta 2018 nominirane v evrih.

3.3 Pomembnejši podatki o skladu

3.3.1 Podatki o članih PPS

Vsak zavarovanec/član PPS, imetnik police, ima evidentirane enote premoženja (točke), pridobljene z zamenjavo pokojninskih bonov, na osebnem kapitalskem računu. Lahko ima več polic, vodenih na enotnem osebnem kapitalskem računu, pri čemer se pri uveljavitvi pravice do pokojninske rente upošteva vsota vseh enot premoženja (točk) v lasti zavarovanca/člana.

Po stanju na dan 31. decembra 2018 je bilo v PPS vključenih 19.716 zavarovancev/članov, ki so imeli skupaj 22.247.567 enot premoženja (točk).

Struktura članov po starosti in spolu

Za vodenje in vzdrževanje podatkovnih zbirk o zavarovancih PPS se podatki zbirajo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo. V primeru nepopolnih podatkov Modra zavarovalnica, d. d., za namene izvajanja izplačevanja pokojninskih rent pridobiva podatke tudi iz Centralnega registra prebivalstva (CRP), kot to določa ZPSPID. CRP je osrednja podatkovna baza z najosnovnejšimi podatki o prebivalstvu Slovenije, zato podatkov o prebivalcih, ki ne živijo na področju Republike Slovenije, upravljavka ne more pridobiti.

Tabela 4: Struktura zavarovancev/članov po spolu in starosti na dan 31. decembra 2018

Starost	Skupaj	Moški	Ženske
do 30 let	875	434	441
31 do 50 let	7.469	3.186	4.283
51 do 60 let	11.239	3.804	7.435
od 61 dalje	133	57	76
SKUPAJ	19.716	7.482	12.234

Pri starostni strukturi zavarovancev/članov je treba poudariti, da so pri zavarovancih/članih, starejših od 60 let, upoštevani podatki o umrlih imetnikih polic, za katere njihovi dediči še niso poslali zahtevka za izplačilo pripadajoče zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police oziroma izplačilo še ni bilo izvršeno, imamo pa podatek o datumu smrti zavarovanca na podlagi podatkov, pridobljenih iz CRP.

3.3.2 Čista vrednost sredstev PPS

Tabela 5: Čista vrednost sredstev PPS v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2015	31. 12. 2014
Čista vrednost sredstev sklada	18.831.208	19.851.125	20.388.848	21.543.948	29.700.140

3.3.3 Število enot premoženja

Tabela 6: Gibanje števila enot premoženja

Postavka	2018	2017	2016	2015	2014
1. Začetno število enot premoženja v obtoku	24.586.478	27.163.195	30.027.935	33.113.089	36.626.046
2. Število vplačanih enot premoženja	0	0	0	0	0
3. Število izplačanih enot premoženja	-2.338.911	-2.576.717	-2.864.740	-3.085.154	-3.512.957
4. Končno število enot premoženja v obtoku	22.247.567	24.586.478	27.163.195	30.027.935	33.113.089

3.3.4 Izplačila odkupnih vrednosti sredstev

Zavarovalna polica dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS je zavarovalna polica, ki zavarovancu/članu zagotavlja naslednje pravice:

- pravico do pokojninske rente, ki jo pridobi imetnik z dopolnjenim 60. letom starosti; zavarovanci/člani, ki so bili na dan 13. julija 2004 starejši od 60 let, so pridobili pravico do pokojninske rente s 13. julijem 2004 (redno prenehanje članstva);
- če zavarovanec/član umre pred pridobitvijo pravice do pokojninske rente, pripada pravica do zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police njegovi zapuščini in preide kot del njegove zapuščine na njegove dediče (izredno prenehanje članstva).

Redno prenehanje članstva

Zavarovanci/člani, ki dopolnijo starost 60 let, pridobijo pravico do pokojninske rente dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi police PPS. Za kritje obveznosti iz naslova izplačil pokojninskih rent je oblikovan Kritni sklad PPS. Ko zavarovanec/član uveljavi pravico do pokojninske rente, se na Kritni sklad PPS prenese sorazmerni del sredstev, ki ustreza čisti vrednosti enot premoženja police v trenutku, ko imetnik police izpolni pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente. Rentno zavarovanje je sklenjeno od dneva pridobitve pravice do rente, veljati pa začne na prvi dan meseca, ki sledi mesecu, v katerem član pridobi pravico do rente.

PPS je prvi sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki svojim zavarovancem/članom, starim najmanj 60 let, od avgusta 2004 že izplačuje pokojninske rente. V poslovnem letu je pridobilo pravico do pokojninske rente 1.216 članov, na Kritni sklad PPS pa je bil prenesen sorazmerni del premoženja v višini 3 milijonov evrov.

Tabela 7: Število zavarovancev/članov, ki so pridobili pravico do pokojninske rente, število enot premoženja (točk) in vrednost izplačil iz naslova rednega prenehanja zavarovanja za leto 2018

Leto	Število članov	Točke	Vrednost izplačil (v 000 EUR)
2018	1.216	2.305.755	2.903

Višina pokojninske rente PPS se izračuna z uporabo aktuarskih metod vrednotenja ob upoštevanju vrednosti enot premoženja na osebnem računu in zjamčenega donosa. Modra zavarovalnica, d. d., lahko na podlagi določil ZPSPID in splošnih pogojev PPS-SP01 zaradi racionalizacije poslovanja v dobro prejemnika pokojninske rente, spremeni način izplačevanja rente, in sicer:

- skupina A: zavarovancem/članom, ki imajo na osebnem računu manj kot 2.000 točk, se izplača enkratna pokojninska renta,
- skupina B: zavarovancem/članom, ki so imetniki več kot 2.000 do 5.000 točk, se izplačuje letna pokojninska renta.

Modra zavarovalnica, d. d., zavarovance/člane predhodno pisno obvesti o spremenjenem načinu izplačila in ga izvrši, če član pisno ne nasprotuje spremenjenemu načinu izplačila.

Tabela 8: Struktura zavarovancev/članov, ki so pridobili pravico do rente v letu 2018, po skupinah

Skupina	Število zavarovancev	Število točk
A (do 2.000 točk)	1.030	780.921
B (od 2.001 do 5.000 točk)	41	112.845
C (nad 5.000 točk)	145	1.411.989
Skupaj	1.216	2.305.755

Izredno prenehanje članstva

Če zavarovanec/član PPS umre, preden pridobi pravico do pokojninske rente, imajo dediči pravico do izplačila odkupne vrednosti police. Obveznost izplačila nastopi v 60 dneh po prejemu popolnega zahtevka dedičev s priloženim originalnim pravnomočnim sklepom o dedovanju. Odkupna vrednost police je odvisna od števila enot premoženja (točk) na polici in vrednosti enote premoženja (točke), ki velja v mesecu izplačila. Pri izplačilu zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police ob smrti zavarovanca/člana pred 13. julijem 2004, so skladno s Splošnimi pogoji in po sklepu uprave Kapitalske družbe, d. d., obračunani izstopni stroški po stopnji 19 odstotkov, ki povečujejo vrednost sredstev sklada in ne pripadajo upravljavki kot običajni izstopni stroški. Za vse zavarovance/člane, umrle po tem datumu, pa znašajo izstopni stroški 1 odstotek in so prihodek upravljavke. V letu 2018 je bilo 14 izplačil odkupne vrednosti v skupni višini 24 tisoč evrov.

Tabela 9: Podatki o izplačilih odkupne vrednosti v primeru smrti zavarovanca/člana

Leto	Število izrednih prenehanj	Točke	Odkupna vrednost (v EUR)
2018	14	19.357	24.375

3.3.5 Donosnost sredstev PPS

Tabela 10: Donosnost sredstev PPS

Postavka	2018	2017	2016	2015	2014
Donosnost	4,83 %	7,57 %	4,61 %	-20,00 %	-1,04 %

3.3.6 Doplačila upravljavca v sklad in oblikovane rezervacije

Modra zavarovalnica je v letu 2018 ob prenosih sredstev v Kritni sklad PPS v primeru pridobitve pravice zavarovancev do pokojninske rente in ob izplačilih odkupnih vrednosti v primeru smrti zavarovancev doplačala 1.035.264 evrov; doplačila se nanašajo na primere, ko je bila odkupna vrednost premoženja nižja od zajamčene vrednosti premoženja člana.

Konec leta 2018 je imela Modra zavarovalnica oblikovanih 9.328.406 evrov rezervacij zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti sklada, ki so bile oblikovane v letih 2013 in 2014 zaradi oslabitve naložbe v družbo Cimos, d. d. V letu 2018 so se rezervacije znižale za 1.629.786 evrov

Tabela 11: Doplačila upravljavca in oblikovane rezervacije (v EUR)

Postavka	2018
Doplačila upravljavca, ko je odkupna vrednost premoženja nižja od zajamčene vrednosti sredstev člana	1.035.264
Doplačila upravljavca zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti	0
Odprava rezervacij v breme upravljavca zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti PPS	1.629.786
Skupne rezervacije v breme upravljavca zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti PPS	9.328.406

3.3.7 Provizija upravljavca, izstopni stroški ter ostali stroški PPS

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki je začel veljati 1. januarja 2013, se smiselno uporablja tudi za dodatno pokojninsko zavarovanje v Prvem pokojninskem skladu.

Modra zavarovalnica je za upravljanje PPS upravičena do upravljavske provizije, ki skladno z ZPIZ-2 znaša 1 odstotek od povprečne letne čiste vrednosti sredstev. Modra zavarovalnica je upravičena tudi do izstopnih stroškov v višini 1 odstotka, ki so obračunani ob izplačilih odkupne vrednosti police dedičem članov, ki so umrli po 13. juliju 2004. Drugi stroški v povezavi z upravljanjem PPS bremenijo upravljavko.

Tabela 12: Prihodki Modre zavarovalnice, d. d., od upravljanja PPS (v EUR)

Prihodki od upravljanja	2018
Upravljavška provizija	190.866
Izstopni stroški	244
Skupaj	191.109

3.4 Opis bistvenih tveganj in negotovosti, ki jim je PPS izpostavljen

Pogoj za uspešno poslovanje v hitro spreminjajočih se tržnih razmerah je učinkovito obvladovanje tveganj.

Največje tveganje upravljavca pri upravljanju sredstev izhaja iz zakonske določbe o zagotavljanju minimalne zajamčene donosnosti, določene z Zakonom o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (ZPSPID). Upravljavcec premoženja oblikuje

rezervacije, če ugotovi, da zajamčena vrednost sredstev preseže dejansko vrednost sredstev posameznega zavarovanca/člana, in sicer v višini ugotovljenega primanjkljaja, to je vsote razlik med zajamčenimi sredstvi zavarovanca/člana in dejansko vrednostjo sredstev zavarovanca/člana. Navedena določba pa povzroča nastanek naložbenega tveganja.

Modra zavarovalnica, d. d., ocenjuje, da so sredstva PPS v okviru poslovanja v največji meri izpostavljena tveganju spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev, katerih delež v sredstvih na dan 31. 12. 2018 znaša 41 odstotka, izpostavljenost kreditnemu in obrestnemu tveganju je nizka.

Celotno premoženje PPS je v domači valuti in kot tako ni izpostavljeno valutnemu tveganju.

Pomemben sklop tveganj so operativna tveganja. Operativno tveganje opredelimo kot tveganje izgube, ki bi bila posledica neprimernih ali neobstojećih notranjih procesov, ljudi in sistemov oziroma zunanjih dogodkov in ga je v večini primerov mogoče oceniti le kvalitativno. Osnova za ugotavljanje operativnih tveganj so predvsem interni predpisi upravljavca (pravilniki, navodila, ...). Ukrepi za zmanjševanje tovrstnih tveganj obsegajo postavitev notranjih kontrol, ki se redno preverjajo, in po potrebi izboljšujejo, formalno opredelitev ustreznih postopkov v obliki pravilnikov, navodil in postopkovnikov, politiko neprekinjenega poslovanja, varnostno politiko na področju informacijske tehnologije, spodbujanje izobraževanja zaposlenih, ... Upravljavec ima vzpostavljeno službo notranje revizije, ki upravi in ostalim vodilnim delavcem v družbi pomaga pri izboljševanju kakovosti, gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja. Poseben poudarek daje služba preverjanju notranjega kontrolnega sistema in dajanju predlogov za njegovo izboljšanje.

3.5 Pomembni poslovni dogodki po koncu poslovnega leta

Zaradi prevrednotenja navzgor na dan 31.12.2018 dve naložbi presegata zakonsko omejitvev izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, ki jo skladu nalaga Zakon o zavarovalništvu, o čemer je upravljavec obvestil Agencijo za zavarovalni nadzor.

Dne 20.3.2019 je bila podpisana pogodba za prodajo poslovnega deleža družbe Geoplin, d.o.o.

3.6 Pričakovani razvoj PPS

Modra zavarovalnica, d. d., bo z načrtovanimi aktivnostmi v letu 2019 pri upravljanju PPS sledila naslednjim temeljnim ciljem:

- zagotavljanje zadostnih likvidnih sredstev za izpolnjevanje obveznosti do zavarovancev Kritnega sklada PPS in upravljavca,
- zniževanje negativne razlike med zajamčeno in dejansko donosnostjo sklada PPS,
- doseganje maksimalno mogoče letne stopnje donosnosti sredstev PPS ob sprejemljivi stopnji tveganja,
- usklajenost strukture naložb sklada z zakonskimi zahtevami.

4 Računovodski izkazi PPS

4.1 Izjava o odgovornosti posloводства

Uprava Modre zavarovalnice, d. d., potrjuje računovodske izkaze Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije, za obdobje od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, ter pripadajoča pojasnila in razkritja k računovodskim izkazom.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja, in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja sklada in izidov njegovega poslovanja za leto 2018.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev, ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili, izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju sklada ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Ljubljana, 8. april 2019

Boštjan Vovk,
član uprave

Matija Debelak,
član uprave

Borut Jamnik,
predsednik uprave

4.2 Revizorjeva poročila

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA upravljavcu vzajemnega pokojninskega sklada Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije (v nadaljevanju 'sklad'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja števila enot in vrednosti enot premoženja za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev. Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije ni samostojna pravna oseba, vendar posluje preko ločenega transakcijskega računa. Upravljavec je Modra zavarovalnica, d.d.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije na dan 31.12.2018, njegovega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP'), Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (ZISDU-3) ter Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od sklada in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovođstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja sklada in njegovega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2019. Deloitte Slovenia

Odgovornosti posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov sklada odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство sklada likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol sklada.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovoidske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Posloводство med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 8. april 2019

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

4.3 Izkaz finančnega položaja

v EUR

Postavka	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
I. Sredstva		19.131.937	20.120.513
1. Denar in denarni ustrezniki	1.	360.244	747.960
2. Finančne naložbe	2.	18.647.223	19.286.403
2.2. Finančne naložbe, vrednotene po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	2.1	17.637.914	16.801.050
- Dolžniški vrednostni papirji		1.341.992	1.490.955
- Delnice in drugi kapitalni instrumenti		6.488.802	5.316.459
- Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov		9.807.120	9.993.636
2.3. Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	2.2	0	1.468.434
- Delnice in drugi kapitalni instrumenti		0	1.468.434
2.4. Finančne naložbe, v posesti do zapadlosti	2.3	1.009.309	1.016.919
- Dolžniški vrednostni papirji		1.009.309	1.016.919
4. Terjatve	3.	124.470	86.150
4.1. Terjatve do upravljavke zaradi nedoseganja zajamčenega donosa		100.829	86.112
4.2. Druge terjatve		23.641	38
8. Skupaj sredstva		19.131.937	20.120.513
II. Obveznosti do virov sredstev		19.131.937	20.120.513
1. Poslovne obveznosti	4.	300.729	270.012
1.3. Obveznosti do upravljavke vzajemnega pokojninskega sklada		15.692	16.542
1.5. Obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti premoženja in druge obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada		285.037	253.470
3. Obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada	5.	18.831.208	19.850.501
4. Skupaj obveznosti do virov sredstev		19.131.937	20.120.513

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

4.4 Izkaz vseobsegajočega donosa

v EUR

Postavka	Pojasnilo	2018	2017
1. Finančni prihodki	6.	1.063.562	1.735.727
1.1. Prihodki od obresti	6.1	62.629	171.107
1.2. Prihodki od dividend in deležev	6.2	468.640	489.581
1.3. Realizirani čisti dobički iz finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	6.3	416.518	447.894
1.5. Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	6.4	113.368	627.145
1.7. Drugi finančni prihodki	6.5	2.407	0
4. Drugi prihodki	7.	13.331	224.594
5. Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem vzajemnega pokojninskega sklada	8.	-190.866	-204.497
5.1. Odhodki za upravljavsko provizijo		-190.866	-204.497
6. Finančni odhodki	9.	-15	-2.356
6.3. Realizirane čiste izgube iz finančnih naložb, ki niso merjene po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	9.1	0	-2.356

Postavka	Pojasnilo	2018	2017	
6.6.	Drugi finančni odhodki	9.2	-15	0
8.	Drugi odhodki	10.	-16.761	-101.695
9.	Čisti poslovni izid poslovnega leta		869.251	1.651.773
	Drugi vseobsegajoči donos		0	0
	Celotni vseobsegajoči donos		869.251	1.651.773

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

4.5 Izkaz denarnih tokov

v EUR

Postavka	2018	2017
1. Denarni tokovi pri poslovanju	2.507.606	3.654.112
1.1. Prejemki pri prodaji naložb	3.150.355	4.411.189
1.2. Izdatki pri nakupu naložb	2.113.378	3.510.947
1.3. Prejemki iz naslova prejetih dividend	468.640	699.924
1.4. Prejemki iz naslova prejetih obresti	70.988	101.165
1.5. Drugi prejemki pri poslovanju	1.122.960	2.161.920
1.6. Drugi izdatki pri poslovanju	191.959	209.139
1.7. Neto denarni tokovi pri poslovanju (1.1.-1.2.+1.3.+1.4.+1.5.-1.6.)	2.507.606	3.654.112
2. Denarni tokovi pri financiranju	-2.895.322	-3.193.901
Izdatki za izplačilo odkupnih vrednosti premoženja vzajemnega pokojninskega sklada	2.895.322	3.193.901
2.2.		
2.3. Neto denarni tokovi pri financiranju (2.1.-2.2.)	-2.895.322	-3.193.901
3. Čisto povečanje denarnih sredstev (1.7.+2.3)	-387.716	460.211
4. Denarna sredstva na začetku obdobja	747.960	287.749
5. Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva	0	0
6. Denarna sredstva na koncu obdobja (3+4+5)	360.244	747.960

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

4.6 Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja

v EUR

Postavka	2018	2017
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	19.850.501	20.388.848
3. Izplačane enote premoženja	-1.888.437	-1.934.084
4. Neto izplačilo/vplačila	-1.888.437	-1.934.084
5. Povečanje/zmanjšanje v neto sredstvih zaradi spremembe vrednosti	869.144	1.395.737
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	18.831.208	19.850.501

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

4.7 Izkaz gibanja števila enot premoženja

število enot premoženja

Postavka	2018	2017
1. Začetno število enot premoženja v obtoku	24.586.478	27.163.195
2. Število vplačanih enot premoženja	0	0

Postavka	2018	2017
3. Število izplačanih enot premoženja	-2.338.911	-2.576.717
4. Končno število enot premoženja v obtoku	22.247.567	24.586.478

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

4.8 Priloge in pojasnila k računovodskim izkazom

4.8.1 Splošna razkritja

Osnove za pripravo

Računovodski izkazi PPS za leto 2018 so pripravljene v skladu z:

- Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), sprejetimi v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L št. 243 z dne 11. 9. 2002, str. 609);
- Zakonom o gospodarskih družbah ZGD-1 (Uradni list RS, št. 42/2006, 60/2006 – popr., 26/2007 – ZSDU-B, 33/2007 – ZSReg-B, 67/2007 – ZTFI, 10/2008, 68/2008, 42/2009, 33/2011, 91/2011, 100/2011 – Skl. US, 32/2012, 57/2012);
- Sklepom o letnem poročilu vzajemnega pokojninskega sklada in krovnega pokojninskega sklada (Uradni list RS, št. 79/2013, 87/14 in 77/17).

Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah, vodenih skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri oblikovanju računovodskih usmeritev so upoštevane kakovostne značilnosti: razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi PPS so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija (EU).

Pri pripravi računovodskih izkazov so bili uporabljeni vsi MSRP in OPMSRP, ki so bili obvezni za uporabo v letu 2018. PPS ni predčasno uporabil nobenega standarda in pojasnila, kjer uporaba spremenjenih standardov in pojasnil ni bila obvezna v letu 2018.

Osnovne usmeritve

Računovodski izkazi sklada so pripravljene na podlagi izvornih vrednosti, razen za sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, in sredstva, namenjena za prodajo, ki so vrednotena po pošteni vrednosti preko izkaza vseobsegajočega donosa. Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih (EUR), ki so funkcionalna in poročevalna valuta sklada. Vse vrednosti so zaokrožene na 1 evro, razen v primerih, ko je to posebej navedeno.

Pomembne računovodske presoje in ocene

Priprava računovodskih izkazov zahteva določene ocene in predpostavke poslovnega upravljanja, ki vplivajo na vrednost sredstev in obveznosti sklada ter na višino prihodkov in odhodkov.

Primernost uporabljenih predpostavk in ocen se obdobjno preverja.

Najpomembnejše presoje posloводства se nanašajo na razvrščanje, pripoznavanje, merjenje in odpravo pripoznanja finančnih naložb.

Preračun tujih valut

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih (EUR), ki so funkcionalna in poročevalna valuta sklada. Posli v tuji valuti so v začetku pripoznani v funkcionalni valuti in preračunani po tečaju funkcionalne valute na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti v tuji valuti so preračunani po tečaju funkcionalne valute na dan poročanja. Vse razlike, ki izhajajo iz preračuna tujih valut, so pripoznane v izkazu poslovnega izida. Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po pošteni vrednosti v tuji valuti, so pretvorjene po menjalnih tečajih na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

Postopek sprejema letnega poročila

Letno poročilo PPS sprejme posloводство upravljavke sklada, torej uprava Modre zavarovalnice, d. d.

Prehod na Mednarodne standarde računovodskega poročanja

MSRP se za PPS uporabljajo od 1. 1. 2013 naprej.

PPS pri sestavljanju računovodskih izkazov uporablja sheme računovodskih izkazov vzajemnih pokojninskih skladov, ki jih je predpisala Agencija za trg vrednostnih papirjev.

4.8.2 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

4.8.2.1 Izkazovanje postavk izkaza finančnega položaja

Finančna sredstva

Sklad je v letu 2018 na področju izkazovanja finančnih sredstev uporabil MSRP 9, pred tem datumom pa je uporabljal MRS 39.

1. Finančna sredstva do 31. 12. 2017

Finančne naložbe PPS v letu 2017 so skladno z MRS 39 razdeljena v naslednje skupine:

- finančne naložbe po pošteni vrednosti,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti,
- finančne naložbe v posojila in depozite,
- finančne naložbe, razpoložljive za prodajo.

Podrobne računovodske usmeritve po MRS 39, ki veljajo za leto 2017, so vidne iz Letnega poročila PPS za leto 2017 https://www.modra-zavarovalnica.si/fileadmin/letna_porocila/revidirano_LP_PPS_2017.pdf. V nadaljevanju so zapisane računovodske usmeritve, ki veljajo za finančne naložbe od 1. 1. 2018 po MSRP 9. Učinki prehoda so razkriti v poglavju »Prehod na MSRP 9«.

2. Finančna sredstva od 1. 1. 2018

V skladu z MSRP 9 zavarovalnica finančne instrumente za poznejše merjenje razvrsti v eno izmed naslednjih kategorij merjenja:

- po odplačni vrednosti,
- po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ali
- po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva

V skladu z MSRP 9 je upravljavec sklada opredelil poslovne modele, ki izražajo osnovni namen poslovanja. Modeli so osnova za razvrščanje finančnih naložb v skupine. Finančne naložbe sklada so razdeljene v naslednje skupine:

1. po odplačni vrednosti,
2. po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in
3. po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Poslovni modeli

Upravljavka sklada finančne instrumente razvrsti na podlagi:

- a) poslovnega modela podjetja za upravljanje s finančnimi sredstvi:
 - posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov,
 - posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov in prodaje finančnih sredstev,
 - posedovanje finančnih sredstev z namenom prodaje.
- b) značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva; pri tem mora upravljavka preveriti, ali so pogodbeni denarni tokovi iz finančnega sredstva izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice – SPPI test (angl. Solely Payments of Principal and Interest).

V okviru upravljanja vzajemnih pokojninskih skladov se izvajata dva poslovna modela, in sicer:

- poslovni model, katerega cilj se dosega s posestjo finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov (Angl. Amortised Costs - AC): V ta poslovni model se razvrščajo finančna sredstva, ki jih ima upravljavec skladov v posesti z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov;
- poslovni model finančnih sredstev, ki se upravlja, in katerega donosnost se ocenjuje na podlagi poštene vrednosti (Fair Value Through Profit or Loss - FVTPL): V ta poslovni model se uvrščajo finančna sredstva, ki jih ima upravljavec v posesti z namenom upravljanja in merjenja njihove uspešnosti na podlagi poštene vrednosti. Upravljavec je osredotočen predvsem na informacije o pošteni vrednosti, ki jih uporablja za ocenjevanje donosnosti sredstev in za sprejemanje odločitev.

Model pričakovanih izgub

MSRP 9 je uveljavil tudi model pričakovanih kreditnih izgub, kar pomeni, da je oslabitev pripoznana, še preden nastane izguba. V model pričakovanih kreditnih izgub so poleg zgodovinskih podatkov o izterljivosti vgrajene tudi makroekonomske napovedi ter drugi notranji in zunanji dejavniki, ki nakazujejo na plačilno sposobnost dolžnika v prihodnje.

Osnova za oblikovanje oslabitev so podatki PD (verjetnost neplačila), LGD (izguba ob neplačilu) in EAD (izpostavljenost ob neplačilu). Podatki so pridobljeni iz mednarodnih statističnih publikacij bonitetnih agencij Moody's in S&P (PD in LGD) ter iz internega informacijskega sistema, kjer so aktualni podatki o izpostavljenosti ob neplačilu.

Standard opredeljuje tri stopnje oziroma faze, ki opisujejo kreditno kakovost finančnega sredstva. Podjetje ob pripoznanju finančnega sredstva, razvrščenega v fazo 1, pripozna pričakovano kreditno izgubo za čas 12 mesecev. Finančna sredstva, razvrščena v fazo 2, so tista, katerim se je kreditno tveganje v obdobju od pripoznanja povečalo, in zanje velja izračun kreditne izgube za njihovo celotno obdobje trajanja. Fazo

3 predstavljajo finančna sredstva izdajateljev, ki so kreditno nesposobni, kar pomeni, da so potrebne slabitve za celotne pričakovane izgube.

Posamezne naložbe so uvrščene v faze na podlagi mednarodne oziroma interne bonitetne ocene ter števila dni zamud. Poleg tega je izvedeno redno spremljanje naložb v portfeljih v obliki internega EWS sistema.

Za določanje pričakovanih kreditnih izgub na podlagi v prihodnost usmerjenih informacij izračunamo korekcijske količnike za obdobje od treh do petih let, ki jih dobimo na podlagi mednarodnih makroekonomskih kazalnikov za naslednja 3 leta ter iz podatkov o stopnji neplačil bonitetne agencije S&P. Za izračun so bili izbrani makroekonomski dejavniki, ki imajo največjo statistično pojasnilnost ter so relevantni za napovedovanje gospodarskega cikla. Za obdobje, daljše od 5 let, upoštevamo povprečno zgodovinsko stopnjo PD, ker je na dolgi rok težko pojasniti odstopanja od povprečnih verjetnosti neplačil.

Sklad pripozna popravek vrednosti za izgubo za pričakovane kreditne izgube v zvezi s finančnim sredstvom, ki se meri po odplačni vrednosti oziroma po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj finančnih naložb

Sklad finančne naložbe v Izkazu finančnega položaja pripozna kot finančno sredstvo samo, kadar postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta.

Finančno sredstvo, ki je finančna naložba, in s katerim se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se pripozna kot sredstvo z dnem sklenitve posla; takrat se vzpostavi tudi obveznost za plačilo. Pri odtujitvi se zmanjšanje finančnega sredstva evidentira z dnem sklenitve posla.

Finančno sredstvo, ki je finančna naložba in s katerim se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se pripozna kot sredstvo z dnem plačila. Zmanjšanje finančnega sredstva se evidentira z dnem, ko so izpolnjena vsa določila iz pogodbe in takrat lastniška pravica preide na kupca.

Pri nakupu in prodaji finančnih sredstev na primarnem trgu vrednostnih papirjev (avkciji) se finančna naložba pripozna kot finančno sredstvo z dnem poravnave posla.

Začetno računovodsko merjenje finančnih sredstev

Sklad mora finančno sredstvo, ki je finančna naložba, ob začetnem pripoznanju izmeriti po pošteni vrednosti. V primeru, ko finančno sredstvo ni razvrščeno med finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se začetni pripoznani vrednosti prištejejo ali odštejejo transakcijski stroški, ki izhajajo neposredno iz pridobitve ali izdaje finančnega sredstva. Stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno naložbi so: borzna provizija, posredniška provizija, provizija KDD, davek (na primer: davek na promet z vrednostnimi papirji), stroški registracije posla z vrednostnim papirjem (stamp duty), notarski stroški in drugi direktni stroški.

Cenovni vir

Sklad PPS za vrednotenje dolžniških naložb, ki imajo kot glavni trg opredeljen trg OTC, uporablja cenovni vir CBBT(Composite Bloomberg Bond Trader).

Določanje poštene vrednosti finančnih naložb

Sklad ob nakupu finančne naložbe kot glavni trg finančne naložbe opredeli:

- borzni trg (velja za lastniške in dolžniške finančne naložbe) ali
- trg trgovcev oziroma trg OTC (velja za dolžniške finančne naložbe).

Na datum merjenja finančne naložbe sklad ponovno preveri ob nakupu opredeljeni glavni trg.

Na datum merjenja poštene vrednosti finančne naložbe sklad ugotovi, ali je trg za finančno naložbo delujoč.

V primeru borznega trga je predpostavka o delujočem trgu izpolnjena, če je bil na borzi povprečni dnevni promet posamezne finančne naložbe v zadnjih 180 dneh do dneva merjenja poštene vrednosti višji od 0,5 mio evrov z upoštevanjem števila trgovalnih dni. V primeru, da je borzni trg delujoč, se za namen merjenja poštene vrednosti uporabi zadnja znana borzna cena, ki ni starejša od 15 dni. V primeru, da borzni trg ni delujoč, se za namen merjenja poštene vrednosti uporabi zadnja znana borzna cena, ki ni starejša od 90 dni. V drugih primerih se poštena vrednost finančne naložbe določi s pomočjo tehnike ocenjevanja vrednosti.

V primeru trga trgovcev oziroma trga OTC pa je predpostavka o delujočem trgu izpolnjena, če je bila cena CBBT objavljena za vsaj polovico trgovalnih dni v zadnjih 30 dneh do dneva vrednotenja. V primeru, da je trg trgovcev oziroma trg OTC delujoč, se za namen merjenja poštene vrednosti uporabi zadnja znana cena CBBT, ki ni starejša od 15 dni. V primeru, da trg trgovcev oziroma trg OTC ni delujoč, se za namen merjenja poštene vrednosti uporabi zadnja znana CBBT cena, ki ni starejša od 90 dni. V primeru, da je zadnja znana cena CBBT starejša od realizirane zadnje transakcijske cene finančnega sredstva ali pa cena CBBT ni na voljo, se za namen merjenja poštene vrednosti uporabi zadnja znana transakcijska cena, ki ni starejša od 90 dni, pri čemer je predpostavka o delujočem trgu izpolnjena, če transakcijska cena ni starejša od 15 dni. V drugih primerih se poštena vrednost finančne naložbe določi s pomočjo tehnike ocenjevanja vrednosti.

Sklad v povezavi z MSRP 13.69 pri merjenju poštene vrednosti uporabi kotirano ceno brez prilagoditev, kadar ta na delujočem trgu obstaja.

Sklad pri vrednotenju kot neprilagojeno kotirano ceno uporablja le zaključno ceno na borzi ali objavljeno zaključno BID CBBT ceno ali transakcijsko ceno.

Merila za razvrščanje finančnih naložb v ravni hierarhije poštene vrednosti

Finančne naložbe, izmerjene po poštenu vrednosti, sklad razvršča v ravni poštene vrednosti skladno z MSRP 13. Omenjeni standard z namenom skladnosti in primerljivosti merjenj poštene vrednosti opredeljuje hierarhijo, ki vložke, uporabljene za ocenjevanje poštene vrednosti, razvršča v tri ravni, in sicer:

- vložki ravni 1 so kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za finančno naložbo, do katerih lahko sklad dostopa na datum merjenja;
- vložki ravni 2 so vložki, ki niso kotirane cene, vključene v raven 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati; vložki ravni 2 skladno z MSRP 13.82 vključujejo:
 - kotirane cene za podobne finančne naložbe na delujočih trgih,
 - kotirane cene za enaka ali podobna sredstva na nedelujočih trgih,
 - vložke, ki niso kotirane cene, in jih je mogoče opazovati, kot na primer obrestne mere ali krivulje donosa, ki jih je mogoče opazovati v običajnih intervalih in podobno (implicitne volatiliteti, kreditni pribitki, itd.),
 - vložki, potrjeni na trgu;
- vložki ravni 3 so neopazovani vložki.

Sklad v povezavi z MSRP 13.74 pri hierarhiji poštene vrednosti daje prednost vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti in ne tehnikam ocenjevanja vrednosti.

V skladu z MSRP 13.97 sklad v hierarhijo poštene vrednosti razvršča tudi finančne naložbe, ki v izkazu finančnega položaja niso izmerjene po pošteni vrednosti (praviloma so izmerjene po odplačni vrednosti), vendar zanje razkriva pošteno vrednost.

Razvrščanje finančnih naložb v ravni hierarhije poštene vrednosti

Sklad razvršča finančne naložbe v ravni na podlagi lastnosti uporabljenega vložka, ki se uporablja pri določanju poštene vrednosti finančnih naložb in presoje, ali je glavni trg delujoč.

Razvrščanje lastniških finančnih naložb

Tabela 13: Razvrščanje lastniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg borzni trg (kotirajoče lastniške finančne naložbe)

Raven	Tip finančne naložbe
1. raven	Lastniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi borzne cene na delujočem trgu
2. raven	Lastniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi borzne cene na nedelujočem trgu
	Lastniške finančne naložbe, za katere borzna cena ni dosegljiva, in je njihova poštena vrednost merjena s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 2. ravni)
3. raven	Lastniške finančne naložbe, za katere borzna cena ni dosegljiva, in je njihova poštena vrednost merjena s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 3. ravni) ali na podlagi posredovane vrednosti tretjih oseb

Tabela 14: Razvrščanje nekotirajočih lastniških finančnih naložb

Raven	Tip finančne naložbe
1. raven	-
2. raven	Lastniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 2. ravni)
3. raven	Lastniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 3. ravni) ali na podlagi posredovane vrednosti tretjih oseb

Tabela 15: Razvrščanje enot investicijskih skladov

Raven	Tip finančne naložbe
1. raven	Točke investicijskih skladov s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi objavljene vrednosti enote premoženja
2. raven	-
3. raven	Točke investicijskih skladov, vrednotene na podlagi posredovane vrednosti tretjih oseb

Razvrščanje dolžniških finančnih naložb

Sklad v ravni hierarhije določanja poštene vrednosti razvršča tudi tiste dolžniške finančne naložbe, ki v izkazu finančnega položaja sicer niso izmerjene po poštenu vrednosti. Praviloma gre za obveznice, ki so izmerjene po odplačni vrednosti, in jih sklad za potrebe razkrivanja izmeri po poštenu vrednosti. Za te vrednostne papirje veljajo glede razvrščanja enaka pravila, kot za dolžniške vrednostne papirje, ki so po poštenu vrednosti izmerjeni že v izkazu finančnega položaja.

Tabela 16: Razvrščanje dolžniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg borzni trg

Raven	Tip finančne naložbe
1. raven	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi borzne cene na delujočem trgu
2. raven	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi borzne cene na nedelujočem trgu
	Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 2. ravni)
3. raven	Dolžniški vrednostni papirji, vrednoteni s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 3. ravni) ali na podlagi posredovane vrednosti tretjih oseb

Tabela 17: Razvrščanje dolžniških finančnih naložb v primeru, da je glavni trg trgovcev (trg OTC)

Raven	Tip finančne naložbe
1. raven	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi CBBT cene na delujočem trgu
	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi transakcijske cene na delujočem trgu
2. raven	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi CBBT cene na nedelujočem trgu
	Dolžniške finančne naložbe s pošteno vrednostjo, merjeno na podlagi transakcijske cene na nedelujočem trgu
3. raven	Dolžniški vrednostni papirji, za katere cena CBBT z (ne) delujočega trga ne obstaja, in je njihova poštena vrednost merjena s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 2. ravni)
	Dolžniški vrednostni papirji, za katere cena CBBT z (ne) delujočega trga ne obstaja, in je njihova poštena vrednost merjena s tehniko ocenjevanja vrednosti (upoštevanje vložkov 3. ravni) ali na podlagi posredovane vrednosti tretjih oseb

Razvrščanje posojil in depozitov

Sklad izkazuje bančne depozite v izkazu finančnega položaja po odplačni vrednosti. Za obrestne mere za depozite ne obstaja trg, kjer bi bilo mogoče cene neposredno opazovati, zato sklad depozite za potrebe razkrivanja poštene vrednosti meri na podlagi izvirne oziroma pogodbene obrestne mere, ki je neopazovan vložek, in jih zato razvršča v 3. raven.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Terjatve

Terjatve se izkazujejo nepobotano z morebitnimi obveznostmi do istih pravnih ali fizičnih oseb, dokler se ne pobotajo. Izkazujejo se v izterljivi vrednosti do dneva, za katerega se sestavi izkaz finančnega položaja.

Terjatve za prodane vrednostne papirje, investicijske kupone vzajemnih skladov in delnice investicijskih družb se pripoznajo z dnem sklenitve posla.

Terjatve za obresti se vzpostavijo ob zapadlosti obresti v plačilo. Ločeno se izkazujejo terjatve za obresti od depozitov, od naložb v posojila in iz vrednostnih papirjev.

Terjatve za dividende se pripoznajo na dan prenehanja pravice do izplačila dividend (angl. ex dividend day).

Terjatve do upravljavke zaradi nedoseganja zajamčenega donosa VPS se oblikujejo v primeru nedoseganja zajamčenega donosa na vplačano čisto premijo člana ob izstopu iz VPS in kadar pravila VPS tako določajo, v primeru nedoseganja zajamčene vrednosti sredstev VPS na dan konverzije.

Obveznosti iz poslovanja

Poslovne obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov zajemajo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih inštrumentov, obveznosti do upravljavke vzajemnega pokojninskega sklada, druge

obveznosti iz upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada, obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti premoženja in druge obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada, obveznosti za plačilo davkov in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti se izkazujejo nepobotane z morebitnimi terjatvami do istih pravnih ali fizičnih oseb, dokler se ne pobotajo. Izkazujejo se z obračunanimi obrestmi.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljalke (Modre zavarovalnice, d. d.) so obveznosti za:

- provizijo za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada,
- vstopne stroške,
- izstopne stroške in
- druge obveznosti do upravljalke.

Stroški in provizija za upravljanje, ki jih zaračunava upravljalca, so določeni v pokojninskem načrtu in pravilih upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada.

Druge obveznosti iz upravljanja vzajemnega pokojninskega sklada so (če bremenijo vzajemni pokojninski sklad) obveznosti do banke skrbnice, obveznosti iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev, obveznosti do depozitarjev, obveznosti iz naslova revidiranja poslovanja vzajemnega pokojninskega sklada, obveznosti v zvezi z obveščanjem članov vzajemnega pokojninskega sklada, druge obveznosti iz upravljanja in poslovanja vzajemnega pokojninskega sklada.

Skrbniške storitve v zvezi z upravljanjem so določene v 168. členu Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

Obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti premoženja in druge obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada predstavljajo tudi vplačano premijo, ki na dan bilanciranja še ni bila preračunana v enote premoženja.

Obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti premoženja se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva v vzajemnem pokojninskem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt.

Druge poslovne obveznosti vzajemnega pokojninskega sklada so lahko obveznosti za prejete predujme in varščine, druge obveznosti do državnih institucij, druge obveznosti. Obveznosti za prejete predujme so obveznosti, ki se vzpostavijo za prejeta plačila, če gre za prodajo finančne naložbe na obroke.

Obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada

Obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada so:

- nominalna vrednost vplačanih enot premoženja,
- vplačani presežek enot premoženja,
- presežek iz prevrednotenja,
- preneseni čisti poslovni izid,
- čisti poslovni izid poslovnega leta.

Vplačane enote premoženja kažejo zmnožek vplačane enote premoženja po nominalni vrednosti in števila enot v obtoku.

Presežek iz prevrednotenja izkazuje povečanje vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo.

4.8.2.2 Izkazovanje postavk izkaza poslovnega izida

Finančni prihodki

Prihodki od obresti zajemajo obračunane obresti od naložb do dneva, na katerega se sestavi izkaz poslovnega izida.

Prihodki od dividend zajemajo obračunane dividende od začetka obračunskega obdobja (dividenda se obračuna na dan prenehanja pravice do njenega izplačila) in obračunane nespremenljive dividende na prednostne delnice do dneva, na katerega se sestavi izkaz poslovnega izida. Če se ob nakupu naložbe v njeno vrednost že vračunane nespremenljive dividende, se le- te izkažejo kot prihodek in v isti velikosti tudi kot odhodek.

Realizirani dobički iz finančnih naložb zajemajo vse pozitivne razlike med prodajno ceno prodanih naložb in njihovo nakupno ceno oziroma vrednostjo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se nanašajo na povečanje vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Drugi finančni prihodki so prihodki od obračunanih pozitivnih tečajnih razlik in drugi finančni prihodki.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem vzajemnega pokojninskega sklada

Odhodki za upravljavsko provizijo zajemajo provizijo, obračunano skladu za obračunsko obdobje. Provizija se obračuna v skladu s pravili upravljanja in vplača Modri zavarovalnici, d. d.

Finančni odhodki

Realizirane izgube iz finančnih naložb zajemajo vse negativne razlike med prodajno ceno prodanih naložb in njihovo nakupno ceno oziroma vrednostjo na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja.

Odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se nanašajo na zmanjšanje vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Drugi finančni odhodki so odhodki od obračunanih negativnih tečajnih razlik in drugi finančni odhodki.

4.8.3 Spremembe standardov in pojasnil

Standardi in pojasnila, ki veljajo v tekočem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),

- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic, ki jih je EU sprejela 26. februarja 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, ki jih je EU sprejela 3. novembra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 'Finančni instrumenti'),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci', ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 1 in MRS 28 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014–2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12, MRS 28), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 7. februarja 2018 (spremembe MSRP 1 in MRS 28 je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),

Sklad je ob prehodu na MSRP 9 zabeležil povečanje zadržanega poslovnega izida v višini 170.991 evrov. Sprejetje drugih novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do sprememb računovodskih izkazov sklada.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde in sprejela EU, in ki še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov naslednji standard, spremembe obstoječega standarda in pojasnilo, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 16 'Najemi'**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je EU sprejela 22. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička'**, ki jih je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Sklad predvideva, da uvedba teh standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela vpliva na njegove računovodske izkaze.

Standardi in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov:

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 'Poslovne združitve'** – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega

obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),

- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MRS 1 'Predstavljanje računovodskih izkazov' in MRS 8 'Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake'** – Opredelitev *Bistven* (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlenih'** – Načrtovanje sprememb, omejitev in poravnav (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019),
- **Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP** (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Sklad pregleduje vpliv teh novih standardov in pojasnil in v tem trenutku še ni ocenil vpliva novih zahtev. Sklad bo uporabil nove standarde in pojasnila v primeru, da jih sprejme EU.

Obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU še ni sprejela, je še vedno neregulirano.

Prehod na MSRP 9

Ob prehodu na MSRP 9 je vzajemni pokojninski sklad na osnovi opredeljenih poslovnih modelov prerazvrstil lastniške naložbe v vrednosti 1.468.434 evrov iz skupine po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa v skupino po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Ob prerazvrstitvi je bil pozitiven presežek iz prevrednotenja teh sredstev v znesku 171.097 evrov prerazporejen na preneseni poslovni izid iz naslova prehoda na MSRP 9.

Na dan prehoda je bila skladno z modelom pričakovanih kreditnih izgub izvedena tudi slabitev finančnih sredstev po odplačni vrednosti v znesku 106 evrov. Pričakovane kreditne izgube na dan prehoda so bile v celoti pripoznane v izkazu poslovnega izida. Skupni rezultat prehoda na MSRP 9 torej pomeni povečanje zadržanega poslovnega izida v višini 170.991 evrov.

4.8.4 Pojasnila o uporabljenih tehnikah upravljanja sredstev vzajemnega pokojninskega sklada

Modra zavarovalnica uporablja aktivni slog upravljanja premoženja. Investira v naložbene razrede ali posamezne naložbe, za katere ocenjuje, da so podcenjene glede na različne naložbene kriterije.

Pri upravljanju sredstev sklada Modra zavarovalnica uporablja »TOP-DOWN« pristop in pri tem najprej razporedi sredstva po naložbenih razredih glede na trenutne tržne razmere in stanje rezervacij sklada. V drugem koraku pa upravljavka znotraj naložbenih razredov poišče primerne naložbe za nakup oz. prodajo skladno z odločitvijo iz prvega koraka.

4.8.5 Stroški vzajemnega pokojninskega sklada

Pravila upravljanja pokojninskega sklada določajo, da je upravljavka pokojninskega sklada iz sredstev pokojninskega sklada upravičena do provizije za upravljanje in do plačila stroškov skrbniške banke.

4.8.6 Naložbe v enote / delnice odprtih investicijskih skladov

PPS ima v enote / delnice odprtih investicijskih skladov naloženih več kot 20 odstotkov sredstev; za odprte investicijske sklade, v katere ima naloženih več kot 5 odstotkov sredstev, razkriva višine upravljavske provizije.

Tabela 18: Upravljavska provizija odprtih investicijskih skladov

Investicijski sklad	Delež v sredstvih	Upravljavska provizija
XY4P GY	7,22 %	0,15 %
EUNH GY	7,12 %	0,20 %
EUN5 GY	7,10 %	0,20 %
XGLE GY	7,07 %	0,15 %
EUN4 GY	5,74 %	0,25 %

4.8.7 Pojasnila k računovodskim izkazom

4.8.7.1 Pojasnila k postavkam izkaza finančnega položaja

Vsa pojasnila k postavkam izkaza finančnega položaja so na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2017.

Pojasnilo št. 1 - Denar in denarni ustrezniki

Postavka	v EUR	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denarna sredstva na transakcijskem računu	360.244	747.960
Skupaj denarna sredstva	360.244	747.960

Pojasnilo št. 2 - Finančne naložbe

2.1 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida

Postavka	v EUR	
	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolžniški vrednostni papirji	1.341.992	1.490.955
Delnice in drugi kapitalski instrumenti	6.488.802	5.316.459
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov	9.807.120	9.993.636
Skupaj finančne naložbe, vrednotene po pošteni vrednosti skozi IPI	17.637.914	16.801.050

2.2 Finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti skozi izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Delnice in drugi kapitalski instrumenti	0	1.468.434
Skupaj finančne naložbe, merjene skozi IDVO	0	1.468.434

2.3 Finančne naložbe po odplačni vrednosti

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolžniški vrednostni papirji	1.009.309	1.016.919
Skupaj finančne naložbe po odplačni vrednosti	1.009.309	1.016.919

Finančne naložbe sklada PPS niso zastavljene.

Gibanje naložb v vrednostne papirje

v EUR

Postavka	Po odplačni vrednosti	Po pošteni vrednosti skozi IDVO	Po pošteni vrednosti skozi IPI	Skupaj
Stanje 1. 1. 2018	1.016.919	1.468.434	16.801.050	19.286.403
Nakupi	0	0	644.944	644.944
Prevrednotenje/slabitve/revalorizacija	22.190	-1.468.434	2.038.633	592.389
Prodaje/Zapadanje	-29.800	0	-1.846.712	-1.876.512
Stanje 31. 12. 2018	1.009.309	0	17.637.914	18.647.223

Pojasnilo št. 3 - Terjatve

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve do upravljavke zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti	100.829	86.112
Drugo	23.641	38
Skupaj terjatve	124.470	86.150

Terjatve do upravljavke za razliko do zajamčene donosnosti VPS nastanejo pri izplačilu enot premoženja v primeru, ko je zajamčena vrednost sredstev večja od njihove odkupne vrednosti.

Pojasnilo št. 4 - Poslovne obveznosti

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do upravljalke vzajemnega pokojninskega sklada	15.692	16.542
<ul style="list-style-type: none"> za provizijo za upravljanje vzajemnega pokojninskega sklada 	15.692	16.542
Obveznosti za izplačila odkupnih vrednosti premoženja in druge obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada	285.037	253.470
<ul style="list-style-type: none"> zaradi rednega prenehanja članstva 	278.768	247.069
<ul style="list-style-type: none"> zaradi izrednega prenehanja članstva 	6.269	6.401
Skupaj poslovne obveznosti	300.729	270.013

Pojasnilo št. 5 - Obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Nominalna vrednost vplačanih enot premoženja	9.283.910	10.259.937
Presežek iz prevrednotenja	0	171.097
Preneseni čisti poslovni izid	8.678.048	7.767.693
Čisti poslovni izid poslovnega leta	869.251	1.651.773
Skupaj obveznosti do članov vzajemnega pokojninskega sklada	18.831.208	19.850.501

Podatki o vrednosti sredstev

v EUR

Postavka	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dejanska čista vrednost sredstev (DČVS)	18.831.208	19.851.125
Zajamčena vrednost sredstev (ZVS)	28.158.747	30.809.317
Razlika med DČVS in ZVS	-9.327.539	-10.958.192

V letu 2018 je donosnost PPS znašala 4,83 odstotka. Zajamčena donosnost PPS na letni ravni znaša 1 odstotek. Od začetka poslovanja PPS do konca leta 2018 je kumulativna dejanska donosnost dosegla nominalno -21,59 odstotka, kumulativna zajamčena donosnost pa 17,26 odstotka.

V skladu s 313. členom ZPIZ-2 mora upravljalca, kadar je dejanska čista vrednost sredstev vzajemnega pokojninskega sklada v obračunskem obdobju nižja od zajamčene vrednosti sredstev sklada, v breme kapitala oblikovati rezervacije za nedoseganje zajamčene donosnosti v znesku, ki je enak razliki med zajamčeno in dejansko čisto vrednostjo sredstev. Modra zavarovalnica, d. d., je na dan 31. 12. 2018 imela oblikovane rezervacije zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti sklada PPS v višini 9.328.406 evrov.

4.8.7.2 Pojasnila k postavkam izkaza poslovnega izida

Pojasnilo št. 6 - Finančni prihodki

6.1 Prihodki od obresti

Postavka	v EUR	
	2018	2017
Po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	51.296	158.565
V posesti do zapadlosti v plačilo	11.327	12.535
Denarnih sredstev	6	6
Skupaj prihodki od obresti	62.629	171.107

6.2 Prihodki od dividend in deležev

Postavka	v EUR	
	2018	2017
Po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	468.640	428.720
Razpoložljivih za prodajo	0	60.861
Skupaj prihodki od dividend in deležev	468.640	489.581

6.3 Realizirani čisti dobički iz finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida

Postavka	v EUR	
	2018	2017
Dolžniški vrednostni papirji	-5.529	-10.049
Delnice in drugi kapitalski instrumenti	423.287	457.020
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov	-1.240	923
Skupaj realizirani čisti dobički iz finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi IPI	416.518	447.894

6.4 Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida

Postavka	v EUR	
	2018	2017
Dolžniški vrednostni papirji	-42.559	21.725
Delnice in drugi kapitalski instrumenti	465.834	504.074
Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov	-309.907	101.346
Skupaj čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi IPI	113.368	627.145

6.5 Drugi finančni prihodki

v EUR

Postavka	2018	2017
Drugi finančni prihodki	2.407	0

Pojasnilo št. 7 - Drugi prihodki

v EUR

Postavka	2018	2017
Skupaj drugi prihodki	13.331	224.594

Drugi prihodki v 2018 se nanašajo na druge izredne prihodke in na prevrednotenje osebnih računov pred odkupi, v 2017 pa druge prihodke predstavljajo predvsem prihodki od izterjanih odpisanih terjatev (210.342 evrov), preostanek pa drugi izredni prihodki.

Pojasnilo št. 8 - Odhodki sklada v zvezi z upravljanjem in poslovanjem vzajemnega pokojninskega sklada

v EUR

Postavka	2018	2017
Odhodki za upravljavsko provizijo	-190.866	-204.497
Skupaj odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem vzajemnega pokojninskega sklada	-190.866	-204.497

Provizija za upravljanje sklada znaša 1 odstotek povprečne letne čiste vrednosti sredstev sklada in se plačuje mesečno.

Ker je imel PPS v letu 2018 vsaj 6 mesecev najmanj 20 odstotkov svoje čiste vrednosti sredstev naložene v enote ciljnih skladov, se pri izračunu celotnih stroškov poslovanja upoštevajo tudi stroški, ki so bremenili PPS zaradi nalaganja sredstev v ciljne sklade. Celotni stroški poslovanja PPS tako dosežajo 1,10 odstotka povprečne čiste vrednosti sredstev sklada v letu 2018.

Pojasnilo št. 9 - Finančni odhodki

9.1 Realizirane čiste izgube iz finančnih naložb, ki niso merjene po pošteni vrednosti, skozi izkaz poslovnega izida

v EUR

Postavka	2018	2017
Delnice in drugi kapitalski instrumenti	0	-2.356
Skupaj realizirane čiste izgube iz finančnih naložb, ki niso merjene po pošteni vrednosti skozi IPI	0	-2.356

9.2 Drugi finančni odhodki

v EUR

Postavka	2018	2017
Drugi finančni odhodki	-15	0

Drugi finančni odhodki pomenijo slabitev dolžniških naložb v skladu z MSRP 9.

Pojasnilo št. 10 - Drugi odhodki

v EUR

Postavka	2018	2017
Skupaj drugi odhodki	-16.761	-101.695

Drugi odhodki se nanašajo na prevrednotenje osebnih računov pred odkupi.

4.8.7.3 Pojasnila v zvezi z upravljanjem s tveganji

Ocenjujemo, da so sredstva vzajemnega pokojninskega sklada v okviru poslovanja izpostavljena tveganju spremembe cen lastniških naložb; izpostavljenost kreditnemu in obrestnemu tveganju je nizka.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje se nanaša na dolžniške vrednostne papirje (finančne naložbe v obveznice, komercialne in blagajniške zapise, potrdila o vlogi, depozite, dana posojila, denarna sredstva) in predstavlja možnost, da bodo naložbe v dolžniške vrednostne papirje poplačane samo delno oziroma sploh ne bodo poplačane; najvišja izpostavljenost je enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov. Vsa izkazana finančna sredstva so nezapadla. Lastniški vrednostni papirji so iz analize izvzeti, ker ne nosijo neposrednega kreditnega tveganja.

Modra zavarovalnica z določenimi postopki spremlja kreditno izpostavljenost do finančnih institucij, v katerih instrumente sklad nalaga premoženje sklada. V okviru internih aktov se boniteta poslovnih partnerjev določa z lastnim modelom ter z upoštevanjem bonitetnih ocen agencij Standard&Poor's, Fitch in Moody's. Pri naložbi z različnimi bonitetnimi ocenami smo naložbo uvrstili v skupino ob upoštevanju druge najboljše bonitetne ocene. Sklad ni uporabljal izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred kreditnim tveganjem.

V letu 2018 se razvrstitev naložb v skupine na podlagi njihovih bonitetnih ocen zaradi uveljavitve MSRP 9 razlikuje od tiste za leto 2017. Takrat so bile med varne naložbe razvrščene naložbe z bonitetno oceno AAA do A-, med srednje varne naložbe pa naložbe z bonitetno oceno BBB+ do BBB-, medtem ko so bile med manj varnimi naložbami tiste z bonitetno oceno, nižjo od BBB-. Razvrstitev, skladna z MSRP 9, je razvidna iz spodnje tabele.

Tabela 19: Izpostavljenost finančnih sredstev PPS kreditnemu tveganju brez upoštevanja morebitnih zavarovanj na dan 31. 12. 2018

v EUR

Interna boniteta	Boniteta	Stopnja pričakovanih izgub	Način merjenja pričakovanih izgub	Bruto izpostavljenost	Neto izpostavljenost (znižana za pričakovane izgube)
Varne naložbe	A	-0,005%	12-mesečne pričakovane izgube	1.153.930	1.153.874
	BBB	-0,006%		1.095.407	1.095.341
Manj varne naložbe	BB	0%	12-mesečne / vseživljenjske pričakovane izgube	462.331	462.331
Skupaj		-0,004%		2.711.667	2.711.545

Vrednostni papirji so bili razvrščeni v navedene skupine na podlagi bonitetnih ocen. Med varne naložbe so razvrščene vse naložbe z bonitetno oceno AAA do BBB-, medtem ko so med manj varne naložbe razvrščene naložbe z bonitetno oceno, nižjo od BBB-.

Dana posojila in depoziti predstavljajo depozite bankam v Sloveniji. Depoziti in vloge so razvrščeni v tisti bonitetni razred, v katerega je uvrščena banka, pri kateri ima vzajemni pokojninski sklad sredstva. Pri

bonitetni oceni BB gre za naložbo v podjetniško obveznico, ki je vrednotena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida ter za denarna sredstva, torej za ta instrumenta ni oblikovanih slabitev

Tabela 20: Gibanje popravka vrednosti za izgubo

Kategorija	V EUR 1. faza
Popravek vrednosti za izgubo 1.1.2018	-106
Finančna sredstva, katerih pripoznanje je bilo v obdobju odpravljeno	1
Druge spremembe	-16
Popravek vrednosti za izgubo 31.12.2018	-122

Naložbe so razdeljene v tri faze glede na pripoznano tveganje naložb. Sklad PPS ima vse naložbe v fazi 1 (oblikovanje 12-mesečnih izgub), medtem ko v portfelju nima naložb v fazi 2 (oblikovanje vseživljenjskih izgub) in fazi 3.

Druge spremembe popravka vrednosti za izgubo predstavljajo odpravo slabitev v času zaradi približevanja datumu zapadlosti finančnega sredstva in spremembo popravka vrednosti zaradi spremembe parametrov tveganja.

Tabela 21: Spremembe bruto knjigovodske vrednosti in popravka

Kategorija	Bruto knjigovodska vrednost	v EUR Popravek vrednosti za izgubo
Začetna vrednost 1.1.2018	3.256.009	-106
Finančna sredstva, katerih pripoznanje je bilo v obdobju odpravljeno	-156.778	1
Druge spremembe	-387.564	-16
Končna vrednost 31.12.2018	2.711.667	-122

Tabela 22: Izpostavljenost finančnih sredstev PPS kreditnemu tveganju brez upoštevanja morebitnih zavarovanj na dan 31. 12. 2018

Skupina finančnih sredstev	Varne naložbe - visoka sposobnost dolžnika	Srednje varne naložbe - srednja sposobnost dolžnika	Manj varne naložbe	Skupaj
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	638.398	639.748	212.809	1.490.955
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti	530.515	486.404	0	1.016.919
Denarna sredstva	0	0	747.960	747.960
Skupaj	1.168.913	1.126.152	960.769	3.255.835

Tabela 23: Geografska koncentracija kreditne izpostavljenosti finančnih sredstev

v EUR

Regija	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Slovenija	1.854.446	2.129.682
Druge države	857.099	1.126.152
Skupaj	2.711.545	3.255.835

Valutno tveganje

Vsa sredstva sklada PPS so bila na dan 31. 12. 2018 nominirana v evrih.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je povezano z naložbami v vrednostne papirje, ki se odzivajo na spremembo ravni tržnih obrestnih mer. V to skupino sodijo naložbe, katerih prihodki so vezani na spremenljivo obrestno mero, ter tisti dolžniški instrumenti, katerih obrestni prihodki so sicer vezani na fiksno obrestno mero, a se njihova tržna vrednost spremeni ob spremembi ravni tržnih obrestnih mer.

Obrestno tveganje je obvladovano s spremembami sestave naložb, in sicer s prilagajanjem trajanja portfelja, prestrukturiranjem naložb z nespremenljivo obrestno mero v naložbe s spremenljivo obrestno mero ali obratno in z razporeditvijo naložb v razred po odplačni vrednosti.

Tabela 24: Analiza občutljivosti naložb glede na gibanje tržnih obrestnih mer – sprememba obrestnih mer za 50 bazičnih točk

v EUR

Sprememba obrestne mere za +/- 0,5 %	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Občutljivost obrestnega prihodka	+/- 0	+/- 0
Vpliv na pošteno vrednost	-/+ 7.235	-/+ 7.455

Pri izračunu občutljivosti obrestnega prihodka so upoštevane naložbe s spremenljivo obrestno mero, pri izračunu vpliva na pošteno vrednost pa naložbe s fiksno obrestno mero.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev predstavlja možnost, da se bo vrednost lastniških vrednostnih papirjev spremenila zaradi sprememb v tržnih indeksih oziroma v tržnih vrednostih posameznih delnic.

Tabela 25: Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR

Sprememba indeksa za +/- 10 %	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Vpliv na izkaz poslovnega izida	+/- 1.629.592	+/- 1.531.009
Vpliv na kapital	+/- 0	+/- 146.843

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje predstavlja možnost, da obveznosti vzajemnega pokojninskega sklada ne bodo poravnane ob zapadlosti. 31. 12. 2018 je imel PPS skupaj za 469.582 evrov presežka pričakovanih nediskontiranih denarnih prilivov nad odlivi.

Tabela 26: Pričakovani dejanski nediskontirani denarni tokovi na dan 31. 12. 2018

v EUR

Postavka	Manj kot 1 leto	Nad 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez zapadlosti	Skupaj
Naložbe v vrednostne papirje	166.314	993.960	1.660.609	16.295.922	19.116.805
- po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	136.514	704.195	655.948	16.295.922	17.792.578
- po odplačni vrednosti	29.800	289.766	1.004.661	0	1.324.227
Denarna sredstva	360.244	0	0	0	360.244
Terjatve	124.470	0	0	0	124.470
Skupaj sredstva	651.028	993.960	1.660.609	16.295.922	19.601.519
Poslovne obveznosti	300.729	0	0	0	300.729
Obveznosti do članov VPS	2.074.854	7.014.650	9.741.703	0	18.831.208
Skupaj obveznosti	2.375.583	7.014.650	9.741.703	0	19.131.937
Razlika	-1.724.555	-6.020.690	-8.081.094	16.295.922	469.582

Tabela 27: Pričakovani dejanski nediskontirani denarni tokovi na dan 31. 12. 2017

v EUR

Postavka	Manj kot 1 leto	Nad 1 do 5 let	Nad 5 let	Brez zapadlosti	Skupaj
Naložbe v vrednostne papirje	71.016	918.327	1.966.741	16.778.529	19.734.614
- po pošteni vrednosti prek posl. izida	41.216	625.140	962.080	15.310.095	16.938.531
- v posesti do zapadlosti v plačilo	29.800	293.188	1.004.661	0	1.327.649
- razpoložljive za prodajo	0	0	0	1.468.434	1.468.434
Denarna sredstva	747.960	0	0	0	747.960
Terjatve	86.150	0	0	0	86.150
Skupaj sredstva	905.126	918.327	1.966.741	16.778.529	20.568.724
Poslovne obveznosti	270.013	0	0	0	270.013
Obveznosti do članov VPS	2.145.624	7.115.351	10.589.525	0	19.850.501
Skupaj obveznosti	2.415.637	7.115.351	10.589.525	0	20.120.514
Razlika	-1.510.511	-6.197.024	-8.622.784	16.778.529	448.210

Delnice in drugi lastniški instrumenti so izkazani v postavki Brez zapadlosti.

4.8.7.4 Pojasnila v zvezi z merjenjem poštene vrednosti

Računovodska usmeritev vzajemnega pokojninskega sklada je, da finančna sredstva vrednoti po pošteni vrednosti, ki je enaka tržni vrednosti finančne naložbe; razlika se pojavi pri netržnih naložbah, kjer je kot poštena vrednost privzeta njihova ocenjena vrednost. Pri finančnih naložbah po odplačni vrednosti ter pri posojilih in depozitih je poštena vrednost enaka njihovi odplačni vrednosti.

Tabela 28: Prikaz finančnih instrumentov glede na tržnost

v EUR

Finančni instrument	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu	16.220.502	17.817.969
Finančne naložbe po pošteni vrednosti skozi IPI	15.211.193	16.801.050
Finančne naložbe po odplačni vrednosti	1.009.309	1.016.919
Vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu	2.426.722	1.468.434
Finančne naložbe po pošteni vrednosti skozi IPI	2.426.722	1.468.434
Skupaj	18.647.223	19.286.403

Konec leta 2018 so naložbe, s katerimi se je trgovalo na organiziranih trgih vrednostnih papirjev, predstavljale 87 odstotkov vseh sredstev vzajemnega pokojninskega sklada.

Tabela 29: Prikaz finančnih sredstev po knjigovodski in pošteni vrednosti na dan 31. 12. 2018

v EUR

Finančno sredstvo	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančne naložbe po pošteni vrednosti skozi IPI	17.637.914	17.637.914
Finančne naložbe po odplačni vrednosti	1.009.309	1.019.721
Skupaj	18.647.223	18.657.635

Tabela 30: Hierarhija poštene vrednosti sredstev na dan 31. 12. 2018

v EUR

Postavka	L1	L2	L3	Skupaj
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti	11.047.026	5.644.671	946.217	17.637.915
Finančne naložbe po pošteni vrednosti skozi IPI	11.047.026	5.644.671	946.217	17.637.915
Sredstva, pri katerih je poštena vrednost razkrita	1.019.721	0	0	1.019.721
V posesti do zapadlosti v plačilo	1.019.721	0	0	1.019.721
Skupaj	12.066.747	5.644.671	946.217	18.657.635

Raven 1

V raven 1 so vključene naložbe, kjer je poštena vrednost določena na podlagi objavljenih cen, doseženih na delujočem trgu. Delujoči trg je bodisi borzni trg (velja za lastniške in dolžniške finančne naložbe) bodisi trg trgovcev oziroma trg OTC (velja za dolžniške finančne naložbe). V tem smislu so v raven 1 vključene naložbe, pri katerih je kot glavni trg opredeljen borzni trg, in katerih povprečni dnevni borzni promet je bil v zadnjih 180 dneh do dneva merjenja poštene vrednosti višji od 0,5 mio evrov z upoštevanjem števila trgovalnih dni. Ob tem so v raven 1 vključene tudi naložbe, za katere je kot glavni trg opredeljen trg trgovcev oziroma trg OTC, če je bila cena CBBT objavljena za vsaj polovico trgovalnih dni v zadnjih 30 dneh do dneva vrednotenja.

Raven 2

V raven 2 so vključene naložbe, za katere predpostavka o delujočem trgu ne velja, torej tiste, za katere je bil povprečni dnevni promet na borznem trgu v zadnjih 180 dneh do dneva merjenja poštene vrednosti nižji od 0,5 mio evrov z upoštevanjem števila trgovalnih dni, in naložbe na trgu OTC, za katere je bila cena

CBBT objavljena za manj kot polovico trgovalnih dni v zadnjih 30 dneh do dneva vrednotenja. Vrednost takšnih naložb v portfelju sklada dosega 4.062.081 evrov.

Ob tem so v raven 2 razporejene tudi naložbe, vrednotene z uporabo primerljivih tržnih podatkov, v skupni vrednosti 1.582.591 evrov.

Raven 3

V raven 3 so vključene naložbe, kjer je poštena vrednost določena na podlagi lastnih modelov vrednotenj, pri katerih so upoštevane subjektivne spremenljivke, ki niso javno dostopne na trgih.

Največje naložbe iz ravni 3 so naložbe v družbe Geoplin, d. o. o., Plinhold, d. o. o., in Hit d. d.; njihova vrednost je bila določena primarno z modelom sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Naložbi v Geoplin, d. o. o., in Plinhold, d. o. o., obravnavamo skupaj, saj je bila naložba v Plinhold, d. o. o., pripoznana v letu 2017 kot posledica oddelitve omrežja plinovodov iz družbe Geoplin, d. o. o. Poštena vrednost naložbe Geoplin, d. o. o. je 31. 12. 2018 znašala 236.000 evrov, Plinhold, d. o. o. pa 184.249 evrov. Pomembnejše predpostavke in spremenljivke, ki so bile upoštevane pri vrednotenju, so: diskontna stopnja na ravni 12,7 odstotka in dolgoročna stopnja rasti 3 odstotke. Poštena vrednost naložbe v Hit, d. d., je 31. 12. 2018 znašala 236.671 evrov. Pri vrednotenju je bila upoštevana diskontna stopnja na ravni 7,8 odstotkov.

Tabela 31: Gibanje naložb ravni 3

	v EUR
Postavka	Vrednost
Začetno stanje 1. 1. 2018	1.120.230
Odtujitev	-69.168
Prevrednotenje/Prerazvrstitev	-104.846
Končno stanje 31. 12. 2018	946.217

V letu 2018 je bila iz ravni 3 v raven 2 prerazvrščena naložba v vrednosti 307.229 evrov.

4.8.8 Dogodki po bilančnem datumu

Zaradi prevrednotenja navzgor na dan 31.12.2018 dve naložbi presegata zakonsko omejitev izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, ki jo skladu nalaga Zakon o zavarovalništvu, o čemer je upravljavec obvestil Agencijo za zavarovalni nadzor.

Dne 20.3.2019 je bila podpisana pogodba za prodajo poslovnega deleža družbe Geoplin, d.o.o.

4.9 Izkaz premoženja PPS na dan 31. 12. 2018

4.9.1 Vse naložbe glede na omejitve posameznih vrst naložb

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
3 VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP			6.413.382	34,30
3.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP			6.413.382	34,30
3.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI DOMAČIH IZDAJATELJEV, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORGANIZIRANEM TRGU			5.318.041	28,44
3.1.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA BORZI VP			5.318.041	28,44
3.1.1.1.1 LASTNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI			4.062.081	21,72
3.1.1.1.1.1 - DELNICE GOSPODARSKIH DRUŽB			4.062.081	21,72
PETROL D.D.	PETG	SI	1.234.110	6,60
INTEREUROPA D.D. KOPER	IEKG	SI	77.415	0,41
KRKA D.D.	KRKG	SI	1.404.078	7,51
TELEKOM SLOVENIJE D.D.	TLSG	SI	937.628	5,01
LUKA KOPER, D.D.	LKPG	SI	408.850	2,19
ISTRABENZ KOPER D.D.	ITBG	SI	0	0,00
3.1.1.1.2 DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI			1.255.960	6,72
3.1.1.1.2.1 - DRŽAVNE OBVEZNICE			1.153.874	6,17
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 4 1/8 01/20	SI	325.687	1,74
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 2 1/4 03/25/22	SI	151.952	0,81
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 1/2 03/25/35	SI	296.775	1,59
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 3/4 11/03/40	SI	379.460	2,03
3.1.1.1.2.2 - OBVEZNICE GOSPODARSKIH DRUŽB			102.086	0,55
GORENJE, D.D.	GV01	SI	102.086	0,55
3.1.2 VREDNOSTNI PAPIRJI TUJIH IZDAJATELJEV, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORGANIZIRANEM TRGU			1.095.341	5,86
3.1.2.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA BORZI VP			1.095.341	5,86

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
3.1.2.1.2 DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI			1.095.341	5,86
3.1.2.1.2.1 - DRŽAVNE OBVEZNICE			1.095.341	5,86
REPUBLIC OF BULGARIA	BGARIA 2.95 09/03/24	BG	343.035	1,83
REPUBLIKA ROMUNIJA	ROMANI 2 7/8 05/26/28	RO	274.409	1,47
REPUBLIKA ITALIJA	BTPS 5 1/4 11/01/29	IT	477.897	2,56
5 INVESTICIJSKI KUPONI IN DELNICE CILJNIH SKLADOV			9.807.120	52,45
5.1 INVESTICIJSKI SKLADI			9.807.120	52,45
5.1.2 - INVESTICIJSKI SKLADI, S SEDEŽEM ZUNAJ RS			9.807.120	52,45
BARCLAYS GLOBAL INVESTORS AG	DAXEX GR	DE	941.620	5,04
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	XGLE GY	LU	1.343.683	7,19
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	XY4P GY	LU	1.371.836	7,34
BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	EUN5 GY	IE	1.348.648	7,21
BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	EUNH GY	IE	1.353.239	7,24
BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	EUN4 GY	IE	1.090.282	5,83
PIMCO GLOBAL ADVISORS IRELAND LTD	PJS1 GY	IE	340.255	1,82
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	XEIN GY	LU	649.758	3,47
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	XGIN GY	LU	685.899	3,67
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	XMWO GY	LU	193.523	1,03
SOURCE MARKETS PLC / IRELAND	SMSWLD GY	IE	193.389	1,03
BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	IEBB LN	IE	294.988	1,58
7 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN DRUGI INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA			2.426.722	12,98
7.1 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA DOMAČIH IZDAJATELJEV			2.426.722	12,98
MURA, D.D. - V STEČAJU	MMSG	SI	0	0,00
GORENJSKA BANKA D.D.KRANJ	GBKR	SI	11.372	0,06
ZUM D.O.O.	ZUM MARIBOR	SI	842	0,00

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE D.D. - V STEČAJU	GZNG	SI	0	0,00
NGP NIZKE GRADNJE D.D. - V STEČAJU	NGPG	SI	0	0,00
TOVARNA VOZIL MARIBOR, D.O.O. - V STEČAJU	TVM	SI	0	0,00
MERINKA MARIBOR D.D. - V STEČAJU	MEMG	SI	0	0,00
HOJA-MOBILES D.D. POLHOV GRADEC	HOJA-MOBILES	SI	0	0,00
ELEKTRO LJUBLJANA D.D.	ELOG	SI	1.070.381	5,72
CASINO MARIBOR D.D. - V STEČAJU	CANP	SI	0	0,00
NOVOLES D.D. STRAŽA - V STEČAJU	NVSG	SI	0	0,00
PUH D.D. LJUBLJANA - V STEČAJU	PUHG	SI	0	0,00
VGP D.D.	VPKG	SI	65.673	0,35
IBT TRBOVLJE D.D.	IBTG	SI	4.208	0,02
VGP NOVO MESTO D.D.	VPNG	SI	199.568	1,07
LESNINA VELETRGOVINA, D.O.O., LJUBLJANA	LESNINA VELETRGOVINA	SI	0	0,00
GEOPLIN D.O.O.	GEOPLIN	SI	236.000	1,26
ELEKTRO CELJE D.D.	ECEG	SI	119.818	0,64
MINERVA ŽALEC, D.D. - V STEČAJU	MIZG	SI	0	0,00
LESNA D.D. - V STEČAJU	LSGG	SI	0	0,00
NOVOLES D.D. STRAŽA - V STEČAJU	NVSP	SI	0	0,00
ELKROJ, D.D. - V STEČAJU	ELKR	SI	0	0,00
BODOČNOST MARIBOR D.O.O.	BODOČNOST MARIBOR	SI	2.033	0,01
DIMNIKARSTVO D.O.O.	DIMNIKARSTVO CELJE	SI	360	0,00
ELEKTRO MARIBOR D.D.	EMAG	SI	290.305	1,55
HOJA ŽAGA ROB D.O.O.	HOJA ŽAGA ROB	SI	1.111	0,01
SM STROJKOPLAST D.O.O. MARIBOR	SM STROJKOPLAST MARI	SI	4.131	0,02
HIT D.D. NOVA GORICA	HIT2	SI	236.672	1,27

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
PLINHOLD D.O.O.	PLINHOLD	SI	184.249	0,99
PREMOŽENJE SKUPAJ			18.647.224	99,73
1 DENARNA SREDSTVA			360.244	0,32
1.1 DENARNA SREDSTVA NA POSEBNEM RAČUNU INVESTICIJSKEGA SKLADA			360.244	1,91
1.3 OBVEZNOSTI				-1,60
8 TERJATVE			124.470	0,67
8.1 TERJATVE ZA PRODANE OZIROMA ZAPADLE NALOŽBE			23.641	0,13
8.7 DRUGE TERJATVE IZ POSLOVANJA			100.829	0,54
SREDSTVA			19.131.938	100,00

4.9.2 Naložbe, katerih delež presega 5 odstotkov vrednosti sredstev VPS

Izdajatelj	Opis	Oznaka naložbe	Vrednost v EUR	Delež v sredstvih sklada
PETROL D.D.	Delnica	PETG	1.234.110	6,50
Skupaj izdajatelj = PETROL D.D.			1.234.110	6,50
REPUBLIKA SLOVENIJA	Obveznica	SLOREP 4 1/8 01/20	325.687	1,71
	Obveznica	SLOREP 2 1/4 03/25/22	151.952	0,80
	Obveznica	SLOREP 1 1/2 03/25/35	296.775	1,56
	Obveznica	SLOREP 1 3/4 11/03/40	379.460	2,00
Skupaj izdajatelj = REPUBLIKA SLOVENIJA			1.153.874	6,07
ELEKTRO LJUBLJANA D.D.	Delnica	ELOG	1.070.381	5,63

Izdajatelj	Opis	Oznaka naložbe	Vrednost v EUR	Delež v sredstvih sklada
Skupaj izdajatelj = ELEKTRO LJUBLJANA D.D.			1.070.381	5,63
DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT S.A.	Investicijski kupon	XGLE GY	1.343.683	7,07
	Investicijski kupon	XY4P GY	1.371.836	7,22
	Investicijski kupon	XEIN GY	649.758	3,42
	Investicijski kupon	XGIN GY	685.899	3,61
	Investicijski kupon	XMWO GY	193.523	1,02
Skupaj izdajatelj = DEUTSCHE ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD			4.244.699	22,34
BLACKROCK ASSET MANAGEMENT IRELAND LTD	Investicijski kupon	EUN5 GY	1.348.648	7,10
	Investicijski kupon	EUNH GY	1.353.239	7,12
	Investicijski kupon	EUN4 GY	1.090.282	5,74
	Investicijski kupon	IEBB LN	294.988	1,55
Skupaj izdajatelj = BLACKROCK ASSET MANAGEMENT			4.087.157	21,51
KRKA D.D.	Delnica	KRKG	1.404.078	7,39
Skupaj izdajatelj = KRKA D.D.			1.404.078	7,39

4.9.3 Vse naložbe po delodajalcih, ki financirajo pokojninski načrt

Na 31. 12. 2018 sklad PPS ni imel delodajalcev/financerjev pokojninskega načrta.

4.9.4 Vse naložbe v upravljavki VPS in z njo povezanih osebah

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
3 VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP				
3.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP				
3.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI DOMAČIH IZDAJATELJEV, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORGANIZIRANEM TRGU				

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
3.1.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA BORZI VP				
3.1.1.1.1 LASTNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI				
3.1.1.1.1.1 - DELNICE GOSPODARSKIH DRUŽB				
PETROL D.D.	PETG	SI	1.234.110	6,60
KRKA D.D.	KRKG	SI	1.404.078	7,51
TELEKOM SLOVENIJE D.D.	TLSG	SI	937.628	5,01
LUKA KOPER, D.D.	LKPG	SI	408.850	2,19
3.1.1.1.2 DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI				
3.1.1.1.2.1 - DRŽAVNE OBVEZNICE				
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 4 1/8 01/20	SI	325.687	1,74
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 2 1/4 03/25/22	SI	151.952	0,81
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 1/2 03/25/35	SI	296.775	1,59
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 3/4 11/03/40	SI	379.460	2,03
7 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN DRUGI INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA				
7.1 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA DOMAČIH IZDAJATELJEV				
ELEKTRO LJUBLJANA D.D.	ELOG	SI	1.070.381	5,72
VGP D.D.	VPKG	SI	65.673	0,35
VGP NOVO MESTO D.D.	VPNG	SI	199.568	1,07
GEOPLIN D.O.O.	GEOPLIN	SI	236.000	1,26
ELEKTRO CELJE D.D.	ECEG	SI	119.818	0,64
BODOČNOST MARIBOR D.O.O.	BODOČNOST MARIBOR	SI	2.033	0,01
ELEKTRO MARIBOR D.D.	EMAG	SI	290.305	1,55
HIT D.D. NOVA GORICA	HIT2	SI	236.672	1,27
PLINHOLD D.O.O.	PLINHOLD	SI	184.249	0,99

4.9.5 Vse naložbe v skrbniku VPS in z njim povezanih osebah

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
3 VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP				
3.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORG. TRGU VP				
3.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI DOMAČIH IZDAJATELJEV, S KATERIMI SE TRGUJE NA ORGANIZIRANEM TRGU				
3.1.1.1 VREDNOSTNI PAPIRJI, S KATERIMI SE TRGUJE NA BORZI VP				
3.1.1.1.1 LASTNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI				
3.1.1.1.1.1 - DELNICE GOSPODARSKIH DRUŽB				
PETROL D.D.	PETG	SI	1.234.110	6,60
KRKA D.D.	KRKG	SI	1.404.078	7,51
TELEKOM SLOVENIJE D.D.	TLSG	SI	937.628	5,01
LUKA KOPER, D.D.	LKPG	SI	408.850	2,19
3.1.1.1.2 DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI				
3.1.1.1.2.1 - DRŽAVNE OBVEZNICE				
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 4 1/8 01/20	SI	325.687	1,74
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 2 1/4 03/25/22	SI	151.952	0,81
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 1/2 03/25/35	SI	296.775	1,59
REPUBLIKA SLOVENIJA	SLOREP 1 3/4 11/03/40	SI	379.460	2,03
7 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN DRUGI INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA				
7.1 DRUGI PRENOSLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI IN INSTRUMENTI DENARNEGA TRGA DOMAČIH IZDAJATELJEV				
ELEKTRO LJUBLJANA D.D.	ELOG	SI	1.070.381	5,72
VGP D.D.	VPKG	SI	65.673	0,35
VGP NOVO MESTO D.D.	VPNG	SI	199.568	1,07
GEOPLIN D.O.O.	GEOPLIN	SI	236.000	1,26
ELEKTRO CELJE D.D.	ECEG	SI	119.818	0,64

Izdajatelj	Oznaka naložbe	Država izdajatelja	Vrednost v EUR	Delež v ČVS
BODOČNOST MARIBOR D.O.O.	BODOČNOST MARIBOR	SI	2.033	0,01
ELEKTRO MARIBOR D.D.	EMAG	SI	290.305	1,55
HIT D.D. NOVA GORICA	HIT2	SI	236.672	1,27
PLINHOLD D.O.O.	PLINHOLD	SI	184.249	0,99